

Vztahy mezi kněžími a ostatními věřícími

Kněží jsou vyzýváni, aby při výkonu své pastorační služby "přijímali, podporovali a povzbuzovali spolupráci laiků na apoštolátu, a při tom jim ponechali svobodu jednání a vhodný prostor pro samostatnost". To je obsah katechese, kterou oslovil Jan Pavel II. velký počet účastníků generální audience v aule Pavla VI.

1. "Společenství kněží", o němž jsme vícekrát hovořili v minulých katechezích, není izolováno od "společenství církve", ale je součástí jeho vnitřního bytí, je jeho srdcem, které je trvale spjato se všemi ostatními údů Kristova Těla. V tomto živoucím společenství zastávají kněží službu pastýřů, a to mocí svátostného posvěcení a poslání, které jim církev světuje.

Na II. Vatikánském koncilu církev usilovala oživit v kněžích toto vědomí sounáležitosti a účasti, aby každý z nich měl na paměti, že i když je pastýřem, zůstává stále i křesťanem a má povinnost přizpůsobit se všem požadavkům vyplývajícím z jeho křtu a žít jako bratr všech pokřtěných ve službě "téhož a jediného Těla Kristova, jehož výstavba je úkolem všech" (PO,9).

Je příznačné, že na základě nauky o mystickém Těle Kristově zdůrazňuje koncil důležitost vpravdě bratrských vztahů mezi knězem a ostatními věřícími, stejně jako zdůraznil bratrský charakter vztahů mezi biskupem a kněžími. V křesťanském společenství jsou vztahy bytostně bratrské, jak to ve svém odkazu žádal Ježíš a jak to naléhavě připomíná apoštol sv. Jan v evangeliu i v listech (J 13,14; 15,12-27; 1 Jan 4,11-21). Sám Ježíš říká učedníkům: "**Vy všichni jste bratři**" (Mt 23,8).

2. Podle Ježíšova učení být v čele společenství ne-znamená toto společenství ovládat, ale sloužit mu. Náš Pán sám nám dal příklad pastýře, jenž své stádo pase a slouží mu; prohlásil, že nepřišel, aby mu bylo slouženo, ale aby sám sloužil. (Mk 10,45; Mt 20,28). Ve světě Ježíše, dobrého Pastýře a jediného Pána a Mistra (Mt 23,8) kněz chápe, že nemůže vyhledávat vlastní pocty a vlastní zájmy, ale jediné to, co chtěl Ježíš Kristus, když se dal do služeb svého království ve světě. Ví tedy - a koncil mu to připomíná - že se musí chovat jako služebník všech s upřímným a velkodušným sebeobětováním, s přijetím všech obětí, které tato služba vyžaduje, a s trvalým vědomím, že Ježíš Kristus, jediný Pán a Mistr, přišel sloužit, a to až k obětování "vlastního života na vykoupení za mnohé" (Mt 20,28).

Problém vztahů mezi kněžími a ostatními věřícími křesťanském společenství nabývá zvláštního významu v souvislosti s tzv. laickým apoštolátem, který se stal velmi důležitý v naší době, neboť laici si uvědomili podstatnou roli, kterou mají v církvi jako věřící.

Je známo, jak obdobné historické okolnosti přispěly ke kulturní a organizační obnově laické aktivity zvláště v 19. století a jak se mezi dvěma válkami rozvinula i teologie laického apoštolátu, jak o tom svědčí koncilní dekret *Apostolicam ac-tuositatem* a ještě zřetelněji dogmatická konstituce *Lumen gentium*, kde se hovoří o významu, jaký se přikládá aktivitě laiků.

3. Co se týká vztahů mezi kněžími a laiky, koncil je vidí ve světle živého společenství, aktivního a organického, které má kněz formovat a vést. Proto koncil kněžím doporučil, aby uznali a upřímně prosazovali důstojnost laiků, důstojnost lidských bytostí povýšených křtem k Božím synovství a obdařeným od něho specifickými dary milosti. Pro každého z nich znamená tento dar, který od Boha obdržel, zvláštní úkol jak v církvi a jejím díle spásy, tak v dalších oblastech jako je rodina, občanský život, povolání, kultura atd., v nichž kněží nemohou bezprostředně uplatnit svou roli, protože ta je specifická právě pro laiky (PO,9). Vědomí této specifčnosti musí být stále více respektováno jak laiky, tak kněžími na základě dokonalejšího smyslu pro vzájemnost a společnou příslušnost k církvi.

4. V souladu s koncilem mají kněží rovněž respektovat oprávněný nárok laiků na svobodu, která je svobodou dětí Božích oživovaných Duchem svatým. V tomto ovzduší úcty k důstojnosti a svobodě je třeba chápat výzvu koncilu ke kněžím: **At' jsou ochotni naslouchat názorům laiků, at' berou na vědomí jejich úsilí a využívají jejich zkušeností a jejich odbornosti k rozeznávání "znamení času"**. A dále vyzývá koncil kněze, aby se snažili poznat charismata laiků "at' oslnivá nebo prostá", "s radostí je přijímali a pomáhali jejich rozvoji" (tamtéž).

Za zmínku stojí i závažná výzva koncilu: "**Z Božích darů, které se u věřících hojně vyskytují, zasluhují zvláštní pozornosti ty, které nabádají k vyššímu duchovnímu životu**" (tamt.).

Díky Bohu víme, že v dnešní církvi je mnoho věřících, často i mimo řádná sdružení, kteří se věnují, nebo touží se věnovat modlitbě, rozjímání, skutkům pokání (přínejmenším tím, že přijímají námahu každodenní práce konané svědomitě a trpělivě, nebo obtíže ze společného soužití), at' už s konkrétními záměry v cílevědomém aktivním apoštolátu, nebo bez nich. Ti často pociťují, že potřebují kněze, který by jim byl rádcem anebo duchovním vůdcem, který by byl ochoten je přijmout, vyslechnout a jednal s nimi přítomně, laskavě, v duchu křesťanského přátelství.

Řekl bych, že dnešní morální a společenská krize s otevřenými problémy u jednotlivců i v rodinách ukazuje ještě zřetelněji na potřebu kněžské pomoci v duchovním životě.

Pro nový přístup ke službě zpozděvníka a duchovního vůdce potřebují kněží velice i nové poznatky, a to právě s ohledem na nové požadavky laiků, kteří touží nastoupit cestu dokonalosti vytyčenou evangeliem.

5. Koncil doporučuje kněžím, aby přijímali, podporovali a povzbuzovali spolupráci laiků nejen na apoštolá-tu, ale i v pastorační službě v kruhu křesťanského společenství a nebáli se "svěřit laikům poslání ve službě církvi" a "ponechali jim při tom svobodu jednání a přiměřený okruh samostatnosti" (tamt.). Buď-me si vědomi potřeby respektovat jak svobodu a důstojnost dítek Božích, tak i evangelizační služby, "služby církvi", říká koncil. Je vhodné znovu připomenout, že toto všechno předpokládá živý pocit přínáležitosti ke společenství a aktivní spoluúčast na jeho životě. A ještě hlubší víru a důvěru v milost, která působí ve společenství i v jeho údech.

Jako základ pastorační praxe na tomto úseku může posloužit to, co říká koncil, totiž že kněží "jsou uprostřed laiků, aby vedli všechny k jednotě lásky" (tamt.). Všechno se točí kolem této stěžejní pravdy, ať už jde o otevřenost, vstřícnost vůči všem, neustálé úsilí o ochranu nebo obnovu souladu či o podporu smíření, aby se posilovalo vzájemné pochopení a vytvářelo ovzduší pokoje. Ano, kněží musí být vždy a všude lidmi, kteří přinášejí pokoj.

6. Právě kněžím svěruje koncil poslání na úseku vzájemně sdělova-ného pokoje: pokoje v lásce a v pravdě. "Na nich to záleží, aby uvedli do souladu různé mentality, aby se nikdo ve společenství necítil od-strčen. Oni jsou strážci společného blaha, a to jménem svého biskupa, a současně jsou statečnými zastánci pravdy, snaží se, aby v ní uchovali i věřící, chrání je, aby nepodléhali různým 'pomíjivým doktrínám', jak k tomu napomíná sv. Pavel v listě Efezským (Ef 4, 14). Se zvláštní péčí se mají věnovat těm, kteří zanedbá-vají svátosti nebo dokonce víru, a ja-ko dobří pastýři neopomíjet péči o jejich návrat" (tamt.).

Jejich péče se tedy týká všech těch v ovčinci i mimo něj podle roz-sahu misijního charakteru, kterému nemůže chybět aspekt pastorační. Z tohoto, t.j. pastoračního pohledu se každý kněz musí zabývat otáz-kou, jak se stýkat s nevěřícími a vlažnými, ba i s těmi, kteří se přímo vydávají za ateisty. Ke všem se bude cítit puzen pastorační láskou; vyna-snaží se otevřít pro všechny brány společenství. Koncil v tomto ohledu připomíná kněžím, aby věnovali po-zornost i bratřím, kteří "nesdílejí plné církevní společenství s námi". To je široký horizont ekumenismu. A uzavírá výzvou "zabývat se v zá-jmu pastýřské péče těmi, kteří ne-znají Krista, Spasitele všech lidí" (tamt.). Učít znát Krista, otevřít mu brány myslí a srdcí, pomáhat mu, aby stále znovu přicházel na svět, to je podstatný smysl pastorační služ-by.

7. Jedná se o náročný úkol, který dal Kristus kněžím prostřednictvím církve. Je pochopitelné, že koncil žádá od všech věřících spolupráci, které jsou schopni, ať už tím, že pomáhají v práci a nesnázích, nebo projevují pochopení a lásku. Věřící jsou dalším poutem ve vztazích lás-ky, která má spojovat kněze s celým společenstvím. Církev, která dopo-ručuje kněžím, aby věnovali pozor-nost a péči věřícím, vyzývá také vě-řící k solidaritě s pastýři. "Pokud jde o věřící, ať si uvědomují, čím jsou zavázáni kněžím; ať se k nim chovají se synovskou láskou jako k pastýřům a otcům, ať sdílejí je-jich starosti, ať se snaží, pokud je to možné, být svým kněžím nápo-mocní modlitbami a činy" (tamt.).

A papež to připomíná a obrací se ve jménu Ježíše Krista na všechny věřící s naléhavou prosbou: pomá-hejte svým pastýřům modlitbou i skutkem, milujte je a podporujte je v jejich každodenní službě.

(L' Osservatore Romano 38/93. Překlad Fratišek Mrtvý)

Myšlenka na neděli

Před nějakým časem se v různých církevních grémiích i na veřej-nosti začalo velmi intenzivně hovořit o potřebě nové evangelizace. Svatý Otec svolal k tomuto tématu zase-dání biskupů a ve svých projevech o nové evangelizaci často mluví. Je to jedna z nejpálčivějších otázek dneška.

Není divu. Každá doba hledala nějaký účinný způsob, jak oslovit poselstvím Kristovy radostné zvěsti své současníky. Ve všech dobách se křesťané snažili získat pozornost těch okolo a nějak jim přiblížit a předat svou víru. A tak misie začí-naly jednou zaváděním nových hos-podařských metod, jindy budováním škol či nemocnic, nicméně to hlavní a podstatné bylo až za tím: hlásání evangelia všemu stvoření.

Dnes cítíme, že modely, které jsme zdědili z minulosti, už ztrácejí účinnost - tak hledáme. Čas od času se zejména mezi mladými lidmi na-jde pár nadšenců ochotných pod-stoupit to riziko a zkusit předávat svou víru v Boha ve svém okolí. A tu je slyšet otázku: Ale jak na to?

Zamysleli jste se nad tím někdy i vy? Jak byste si vy dnes před-stavovali účinné hlásání evangelia? Nikdo z nás nemá právo říci si - to je starost těch nahoře. **Povinnost šířit víru má celá církev, to nejsou jenom tí nahoře.**

První křesťané - svědčí o tom i slova z listu apoštola Pavla Korin-tánům - problém evangelizace příliš neřešili. Nemuseli. Oni totiž prostě evangelium žili.

Zní to podezřele jednoduše, vid-te? Ale cítíme, že to není snadné a jednoduché, žít tak, aby kdokoli z nás mohl říci nahlas: "Chceš po-znat, co to je víra? - Žij tak jako já!"

Svatý Pavel nám představuje svůj model evangelizace, geniálně prostý a účinný: "Napodobujte mne, jako já napodobuji Krista." To je ta nej-ideálnější forma hlásání evangelia: Člověk žijící podle příkladu Ježíšova tak přesvědčivě, že k tomu není potřeba cokoli dodávat.

Jenomže asi jen málokdo z nás dosahuje Pavlovy dokonalosti. To ne-vadí, jistě i svatý Pavel rostl v oprav-dovosti a přesvědčivosti. Ale je zapo-třebě někde začít. A i zde nám apoštol radí kde: Pro začátek nebudte nikomu pohoršením. To je - mohli bychom říci - minimální evangelizace, která je v silách každého z nás: ne-dávat špatný příklad.

P. V.

P A P E Ź A D Ě T Í

Sv. Otec Jan Pavel II. udělil de-vátého ledna v bazilice sv. Petra svátost křtu 41 dětem z různých ras a národů.

V promluvě vyzval rodiče a kmotry, aby děti vychovávali křesťansky, a zdůraznil nutnost četby Písma svátého v rodinách. Zároveň podotkl, že rodiny jsou prvním semeništem kněžských povolání. Sdělil potěšující zprávu, že v římské diecézi stoupá rok od roku počet kněžských svěcení, na čemž má nemalou zásluhu opravdové křesťanské prostředí v rodinách.

Kard. Kuharić proti rozdělení Bosny

Bosna - Hercegovina byla mezi-národně uznána jako jednotný stát, jeho hranice jsou tedy nedotknutelné. Rovněž veškeré snahy chtít v Bosně vytvořit "etnicky čistá" území nutno odmítnout

Záhřeb, 21.1.94 (KAP) - Proti rozdělení Bosny Hercegoviny se znovu rozhodl postavit chorvatský katolický primas kardinál Franjo Kuharić. Bosna byla mezinárodní stát-ní společností (OSN) uznána za jednotný stát, podotkl Kuharić při jedné diskusi v chorvatské televizi.

Katolická církev Chorvatska a Bosny tudíž hájí zásadu, že hranice Bosny - Hercegoviny jsou nedotknutelné. Kdyby se souhlasilo s násilnou změnou hranic v Bosně - Hercegovině, staly by se nejistými i hranice Chorvatska a jiných zemí. Zároveň záhřebský arcibiskup odmítá veškeré snahy o vytvoření "etnicky čistých" území v Bosně. Toho by se mohlo dosáhnout jen násilím a porušením lidských práv. Církev ale odmítá každé násilí a vyžaduje mír, který bude spravedlivý pro všechny osoby, rodiny i národnosti.

K situaci v bosenském hlavním městě Sarajevě se kardinál Kuharić zmínil, že náboženské společnosti povzbuzují zbylé obyvatele, aby se navzdory všem nesnázím a nebezpečím nevzdávali. Je to téměř "zázrak", že mnozí po dvouletém obležení do-sud neztratili naději.

Maria Matkou všech lidí a národů

Z homilie Sv. Otce Jana Pavla II. na slavnost Matky Boží 1. ledna:

... Matka Boží, Theotokos, se stala prvním svědkem velkého vánočního i velikonočního tajemství. Ještě dříve než vydali svědectví pro ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Krista apoštolové a ještě dříve než Pavel zahájil svou evangelizaci po-hanů, byla povolána Ona: povolána a poslána. Její diskretní mateřské mlčení doprovází církev na její cestě od počátku. Ona, Matka Boží, je současně Matkou všech lidí a národů. Maria je při nás. Její svatyně dosvědčují v každém koutě země její obdivuhodnou přítomnost, s níž je otevřena pro potřeby každého člověka a usiluje o to, aby se postavila na odpor proti tomu Zlému, který ohrožuje existenci nejen jednotlivců a rodin, nýbrž i celých národů.

Jinak lze těžko vysvětlit přítomnost Marie a její diskretní napomínání v mexickém Guadalupe, na Jasné hoře v Polsku a v jiných svatyních střední a východní Evropy, v Lurdech, ve Fatimě a v tolika jiných svatyních světa...

Současně s Božím mateřstvím Marie září dnes před našima očima mateřství církve. Církev je skutečně matkou a stává se jí stále znovu. Zaměřuje svůj pohled na Marii, před-obraz církve, jak říká sv. Ambrož. Také církev prožívá tak jako Maria v hloubce problémy celé lidské rodiny, uchovává je a rozjímá ve svém srdci.

"V Marii nacházejí národy ze všech částí Země své útočiště. K ní se obracejí především ti, kteří jsou těžce zkoušeni a týráni: národy třetího světa, národy Balkánu a také Předního Východu. Všichni se na ni dívají. Její Boží mateřství se stalo velikým dědictvím lidstva. Pod jejím mateřským pláštěm se nalézají také ty národy, jež tajemství Ježíše Krista neznají. Mnozí nevědí nic o Synu Božím, ale něco vědí o Panně Marii a toto jim nějak přibližuje velké tajemství narození Páně. Přibližují se tím srdci církve jako pastýři z Betléma a stejně jako oni se potom vracejí a chválí a velebí Pána za všechno, co viděli."

Josemaría Escrivá de Balaguer:

Přesně a konkrétně. - Ať tvá předsevzetí nejsou jako ohňo-stroje, které na chvílku zazáří a zanechají za sebou trpkou zkušenost, nepotřebný a s opovržením odhozený oharek.

* * *

Dělej málo předsevzetí. - Nechť jsou konkrétní; vykonávej je s pomo-cí Boží.

* * *

Poslouchal jsem mlčky, když jsi pravil: "Ano, chci být svatým." Ale obyčejně mi takovéto všeobecné a mlhavé prohlášení připadá nesmyslné.

* * *

"Zítřka, zítřka": Často je to obe-zřetnost, většinou však slova pora-žených.

* * *

U stolu nemluv o jídle; je to všeobecný nedostatek vychování, který tě není hoden. - Mluv o vyšších věcech - o duchu, o duši - a povzneseš tuto potřebu.

Z M Y Š L E N E K S V . F R A N T I Š K A S A L E S K É H O

František Saleský odmítl jaké-koliv umrtvování pro umrtvování. Říká:

"Měřítkem velikosti křesťa-na není sebetryzeň, ale lás-ka. Křesťan se posvěcuje na-tolik, nakolik vyzařuje ko-lem sebe lásku."

Posvěcují se, jestliže jsem z lásky k Bohu ke všem pozorný a milý. - Abych se stal milým, musím být vlídný a sympatický. Svatost má tělo a duši. Tělem je ušlechtilé chování, duší je láska. Definice svatosti je velmi jednoduchá: Ušlechtilé cho-vání je láska a láska je svatost.

Bezvadné chování bez lásky vy-tváří gentlemany. Láska bez sympa-tického projevu vytváří kyselé kře-šťany. Ušlechtilé chování prozářené všeobjímající láskou vytváří světce. Jiná křesťanská dokonalost je sy-rová. Ryzí svatost má lidskou a křesťanskou chuť zároveň. Není pro-to divu, že o svatém Františku Saleském říkali: *"Jak musí být dobrý Bůh, když už František je tak do-brý!"*

-sb-

O VNITŘNÍM ŽIVOTĚ

Lidé většinou nic nevědí o vni-třním člověku a celou svou zbožnost kladou do vnějších činů. Raději ště-betávají, než by mlčeli. Raději mluví, než by poslouchali. **Proto jim zů-stávají cizí tři hlavní ctnosti: mírnost, svoboda** (kdy je člověk ode všeho oprostěn) **a pokora** (kdy si člo-věk nepřivlastňuje nic z Božích darů a přijímá je jako nezaslouženou mi-lost); proto nedocházejí Božího poko-je, který přesahuje všechn rozum.

Zřekne-li se člověk celého králov-ství nebo širého světa, ale ponechá si sám sebe, neopustil toho vůbec mnoho. Ale kdo se zřekne sám sebe, ten opustil všechno, i když vlastní bohatství, čest nebo cokoliv, co musí mít.

Lidé nemají moc myslet na to, co mají dělat, nýbrž co mají být. Kdyby byli v nitru dobří, byli by i jejich či-ny dobré. Kdyby byli spravedliví, by-ly by i jejich činy spravedlivé. Mnozí lidé kladou svatost do činů. Ale to není nejlepší; svatost záleží v bytí. Jakkoli jsou naše činy svaté, ne-dělají nás ještě svatými. Ale pokud jsme sami svatí a máme svaté nitro, pak posvěcujeme i všechny své činy, ať je to jídlo, spánek, řeč, práce, modlitba, cokoliv.

Člověk se nestává zlým tím, že prochází protivenstvím. Tam se jen odhalí zloba, která v něm je, takže je to s ním jako s postříbřenou min-cí, která než přijde do ohně, vypadá jako stříbrná, ale brzo se ukáže, že byla jenom z mědi.

Ale nebyl to oheň, jenž ji pro-měnil v měď.

(Johanes Tauler, 1300 - 1366, německý mystik)

**(Kardinál Suenens)
Bůh nás miluje**

Víra proniká hluboko do tajemství utrpení, objevuje, že utrpení není žádná nepřátelská, hluchá skutečnost, žádný stín, který se šíří jako strašák, ale že je to skutečnost právě tak bolestná jako nadějná - podobně jako porod dítěte; že to je skutečnost oplývající spásnými, vykupujícími silami. Jakmile člověk pozná, že utrpení není žádnou anonyrní realitou, nýbrž přítomností Boha, jenž v nás i ve světě působí veliké věci - změni utrpení zcela svou tvář. Víra nám ukazuje živoucí lásku Boží, která se skrývá vždy na dně bolesti. Bolest je zahalená láskou, ano, a to láska osobní a bezprostřední.

Věřit, že nás Bůh miluje, není těžké, pokud jde všechno podle našeho přání. Avšak naše víra musí být skálopevná, tak že nezačne kolísat, jak jen se do naší lodičky opře bouřlivý vítr.

Přece však v hodině úzkosti je Boží láska naléhavější a jsme jí za-hrnutí více než jindy. Pochybujeme o Bohu, protože naše víra není dostatečně silná, aby Ho poznala v projevech, za nimiž se skrývá a které jsou často děsivé. "Věříme, Pane," volají apoštolové, "pomoz naší nedůvěře." Toto přiznání a toto volání o pomoc musíme opakovat i my. (Přel. Zdeněk Fišer)

Svou sílu hledejte u Pána, v jeho velké moci. Oblecte plnou Boží zbroj, abyste mohli odolat ďáblovým svodům. Nevedeme svůj boj proti lidským nepřátelům, ale proti mocným, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla.
Ef 6,10b-12

Maria ve světle víry 4

Maria vždy Panna (1)
(Leo Scheffczyk)

Božské mateřství je pro Mariino tajemství tak podstatné a základní, že mnoho teologů spatřuje v této pravdě nejhlubší kořen a rozhodující vedoucí linii všech ostatních pravd víry o Marii. Tím ale nechťejí popírat, že božské mateřství od samého počátku doplňuje uznání Mariina panenství neboť jsou spolu spojena. Ve skutečnosti ve srovnání s výslovně vyjádřeným titulem "Matka Boží" je označení Marie jako Panny strašit a původnější. Již v dějinně původní ideji a paralele Eva - Maria je obsažena zřetelná výpověď o Mariině panenství.

Při tom to nejzvláštnější a tajemné spočívá právě v tom, že jde o spojení panenství a mateřství. Již ranně křesťanskému myšlení šlo vždy o spojení panenství a mateřství, do konce již tehdy, kdy zbožný titul "Matka Boží" nebyl ještě obecně přijat. Ranně křesťanství vždy hovořilo o Mariině panenství a o jejím porodu (Ignác Antiošský), o narození z Panny (Ireneus) o Bohorodičce a vždy Panně (Petr Alexandrijský). K těmto výrazům se připojily také ranně církevní koncily, jako koncil v Efesu (DS 252) a všeobecný církevní koncil v Chalcedonu (DS 301). Při tom bylo panenství hodnoceno jako jedinečné znamení pro skutečné božské mateřství Panny Marie.

Význam panenství pro vznik a trvání Mariina tajemství nemůže být nikdy dostatečně doceněn. Při hlubším pohledu můžeme dokonce říci, že bez panenství Matky Ježíše Krista bychom nedospěli k pojmu jedinečného a zvláštního Mariina tajemství; vždyť kdyby Maria - teoreticky vzato by tuto možnost nebylo možno vyloučit - počala Božského Vykupitele čistě přirozenou cestou, byl by Kristus dítětem lidských rodičů. Mohla by pak snad vzniknout úcta ke svaté rodině (a my ji vlastně známe), nikoli však osobitě Mariino tajemství. Již z této čistě teoretické úvahy je zřejmé, jaký význam nabývá panenství uvnitř Mariina tajemství. Přirozeně tento význam se plně uplatní teprve tehdy, když rozumíme toto panenství i v přirozeném ztělesněném smyslu (výraz "biologickým" má v této souvislosti již určitý negativní podtext). To bylo zcela samozřejmě přesvědčení prvotního křesťanství. Tehdy nebyli lidé tak "materiálně" orientováni, aby v panenství spatřovali jen uskutečnění určitého "biologického" zřetele. Ale nebyli ani tak spirituálně a gnosticky předpojatí, aby odhlíželi i od přirozeně - tělesného hlediska.

Toto přesvědčení vstoupilo také do věroučných vyhlášení církve, která prohlásila trvalé panenství Mariino za článek víry. Tak lateránský synod r. 649 za pontifikátu papeže Martina I. zdůraznil tři aspekty Mariina panenství, když hovoří o "svatě, panenské a neposkvrněné Marii", která počala bez muže z Ducha svatého, bez porušení "svého panenství porodila a své panenství uchránila neporušené i po porodu" (DS 503).

Papež Pavel IV. prohlásil v roce 1555: Nejblahoslavenější Panna Maria setrvala vždy ve svém neporušeném panenství, totiž před porodem, při porodu i po porodu (DS 1880). Je tu vždy mýněno panenství v dokonalém i formálním smyslu. To zahrnuje v sobě jak panenské, z víry pramenící smýšlení, tak i tělesnou neporušenost. Církevní dogma tedy hovoří o obojím, o tělesně fyziologickém panenství i o duchovní odevzdanosti z víry. Je tu zdůrazněna především tělesná neporušenost, ale nikoliv odtrženě od duchovního panenství Matky Boží.

Když se dále ptáme, odkud měla prvotní církev a věřící onu jistotu, že tvrdili a vyznávali tak zázračnou skutečnost, narazíme na celou řadu důvodů: V první řadě je to realistické chápání zprávy o Ježíšově dětství v 1. a 2. kapitole Lukášova evangelia a odpovídajících údajů v 1. kapitole evangelia Matoušova (Mt 1, 18-25).

Druhý důvod je nábožensko-teologický a týká se božství Spasitele a božství Kristova. Formuloval jej jedinou Tertulián v této větě: "Musel se narodit zvláštním způsobem Ten, jenž měl být sám původcem nového narození", totiž vykoupení pomocí Boží milosti. (O Kristově Těle, 17). Athanasius Vel. (+373), neohrožený bojovník proti arianismu, vyslovil tento důvod ještě zřetelněji ve spise "Jak se stal člověkem" v kap. 18: "Narození z Panny je viditelným důkazem božství Synova."

Jako dodatečný důvod byla již tehdy vyslovena myšlenka, že by bylo nanejvýš nepřiměřené, kdyby Kristus, jednorozený Syn Otce, měl také svého lidského otce. Tento argument zůstává v současné christo-logii a mariologii neprávem nedořešen. Je třeba také dodat, že neobsahuje charakter přísné nezbytnosti (ale ten při teologických zdůvodněních převážně nebývá). Přesto mu ale nechybí určitá pře-svědčující váha. Neboť narození Bohočlověka bez lidského otce po-skytuje vztahu Ježíše jako člověka k nebeskému Otci dokonalou jedi-nečnost a výlučnost. Může totiž i jako člověk oslovit jen jedinou osobu "Otče", a tou je Otec na nebesích. Narození bez lidského otce staví jeho lidský vztah k Bohu Otci do jedineč-né, s žádným jiným člověkem ne-srovnatelné výlučnosti, že můžeme říci: "Boží Slovo, které od věčnosti vychází od Otce a stalo se v Ježíšovi člověkem, bylo by ve své bytosti i ve svém zjevení zcela nepochopitelné, kdyby tento Člověk měl dva otce, jimž by musel děkovat, jednoho na nebesích a jednoho na zemi (H. U. v. Baltasar).

V současné diskusi o panenství Matky Boží nemají bohužel tyto pozitivní důvody stejnou váhu jako námitky pramenící z exegese. Jeden současný teolog hovoří v souvislosti s rozmachem námitek přicházejících z této strany o "pravověrnosti demy-tologizace" ve vztahu k panenství Mariinu (H. Riedlinger).

Tato exegese vynesla na světlo proti tomuto rysu Mariiny osobnosti řadu argumentů: malý počet svě-dectví pro tuto Mariinu přednost (v podstatě jen Mt 1,18n a Lk 1,35), poukazy na mimokřesťanské a my-tologické paralely ve starověkých náboženstvích, pouze literární (niko-liv historický) charakter zpráv o Je-žíšově dětství v evangelích a koneč-ně nežádám o tyto mariánské pravdy v Novém zákoně (prý u Pavla a Jana).

Ale žádný z těchto protidůvodů nedokazuje to, co by měl dokázat: malý počet svědeckví nesvědčí proti pravosti těchto svědeckví; údajné paralely z mimokřesťanské oblasti o narození boha z panny odmítl již v ranných dobách Justin, když ve svém dialogu proti Židu Tryfonovi říká: "Když slyším o Perseovi, že se narodil z panny, pak vím, že i toto vyprávění je opičení, které provádí lhář had." Vyhlašuje-li se, že biblic-ká zpráva je ovlivněna pohanským mýtem, ukáže se při bližším zkou-mání, že opak je pravdou; těžko mů-že být vyprávění o tom, jak Zeus oplodnil Dianu pomocí zlatého deště, předobrazem toho, jak "Duch svatý sestoupil" na Marii (viz Lk 1,35). Ani mlčení jiných novozákonních autorů není korunním svědeckvím; vždyť Marek označuje Ježíše velmi příle-havě "Syn Marie" (Mk 6,3) a Pavel přisuzuje Marii svým poukazem "narozený z Ženy" (Gal 4,4) tak vy-jímečné postavení v dějinách spásy, že jeho mlčení o jejím panenství ne-může být v žádném případě vyklá-dáno jako jeho odmítní.

Rozhodující pro zaujetí postoje v této otázce zůstávají zprávy o Ježí-šově dětství u Matouše a u Lukáše. Matouš již v rodokmenu představuje Ježíše jako cílovou postavu dějin spásy a jako naplnění starozákon-ního očekávání, jako Mesiáše, jehož osud je v péči zvláštního Božího ří-zení. Do tohoto mocného úradku Božího je zahrnuta i Matka, která nese významné označení vyplývající z předpovědi (Iz 7,14 "ha almah"). Co u Izaiáše znamená "dívka" a co evangelista chtěl vyjádřit výrazem "neanis", přeložil výstižným termí-nem "parthenos" (Septuaginta), který v sobě formálně obsahuje význam "panna". Způsob, jakým je v této souvislosti představena postava Jo-sefova, ukazuje, že evangelista byl skutečně přesvědčen o tom, že Ježíš se narodil bez účasti lidského otce; návaznost na Starý zákon a zasazení do dějin spásy svědčí výmluvně, že si tuto víru nevymyslel.

Jako protiargument zbývá nanej-výš ještě tvrzení, že Matouš zde po-užil legendu, která ovlivňovala teh-dejší pohled na svět, k tomu účelu, aby dosáhl "povýšení" Mesiáše. Ale pohled na starý "obraz světa" a jeho sklon k zázračnosti zde nic nevy-světluje. Vždyť oním světovým názo-rem a jeho tendencí k zázračnosti se nedá vysvětlit ani odpor Židů ani pozdější odpor pohanů proti této pravdě. Podle tehdejšího všeobec-ného světonázoru mohli přece doce-la snadno přijmout toto tvrzení jako pravdivé. Oni však udělali pravý opak, polemizovali s touto křesťan-skou pravdou, na což již nepřimo poukázal i Matouš (sr. Mt 1,19). V souvislosti s takovou polemikou by bylo zcela nepochopitelné, proč by se Ježíšovi učedníci odvolávali na takové legendární příkrasy, které by jejich věc mohly jedině poškodit, oni totiž se cítili zavázáni zjevením a svou vírou, kterou museli osvěd-čovat.

O druhu tohoto svědeckví, o je-ho historickém nebo nehistorickém charakteru může Lukášovo vyprá-vění o dětství Ježíšově a jeho rozbor dát ještě další vysvětlení. Z vnějšího popisu a způsobu představení vyni-ká neúčast lidského otce a panen-ské početí z Ducha svatého ještě zřetelněji. Evangelistovi, který svůj spis uvádí slovy jako "vyprávění o událostech, které se mezi námi naplnily, jak nám je předali ti, kteří byli od počátku očitými svědky a služebníky slova" (Lk 1,1n), musíme nejdříve důvěřovat, že chce vystu-povat jako věrohodný zpravodaj dět-ství Ježíšova. Věrohodnost této zprá-vy nemůže být zpochybněna tím, že zde použil určitou literární formu, neboť neexistuje žádná literární for-ma, která by sama o sobě vylučo-vala skutečné události a historickou pravdu. A k těm je třeba zařadit zázračné početí "Syna Nejvyššího" (Lk 1,32) z panenské Matky (Lk 1,27-34), k čemuž nedošlo nějakými anonymními mimozemskými silami, ale mocí "Ducha svatého" (Lk 1,35). Teologický význam tohoto vy-právění, v němž se dostává Ježíšova Matka ("milostiplná": Lk 1,38) beze sporu do blízkosti Syna, spočívá pro evangelistu zcela v Boží mocí způso-beném vtělení Kyria, který jako nový Adam představuje nové stvoření. Panenské početí je pak znamením toho, že sestoupení Božího Syna mezi lidský rod znamená nový ne-odvoditelný začátek, který nemůže být jednoduše zařazen do řetězce lidských svědeckví, nýbrž je převy-šuje a překračuje. Toto početí je ve službách zjevení (lépe řečeno oslavy) božského původu "Syna Nejvyššího" (Lk 1,32) a má vrhnout nové světlo na jeho božský charakter.

Z tohoto důvodu se však vytváří často nová námitka s poukazem, že výraz "narozený z panny" slouží jen jako návod nebo model a pomůcka k vyvýšení Ježíšovy osobnosti. Na to je možno odpovědět, že obrat "porod z panny" nebyl tehdy v tehdejší interpretován jako porod bez účasti otce, ale šlo o mytologický opis pro svědeckví božské plodnosti, na což evangelium ani vzdáleně nepomýšlelo. To je závažný a pod-statný rozdíl, který by neměla pře-hlížet žádná exegese. Ale také teze, že Mariino panenství bylo jenom takové slovní

označení pro zvláštní "přináležítost k Bohu", je hrubý anachronismus, který by tábor od-půrců Mariina panenství chtěl prostě vnést do pramenů. Není přece "jediného dokladu o tom, že by se vdaná žena označovala za pannu jedině proto, že má být zvlášť blízká Bohu" (H. Staudinger).

(překlad Lubomír Štula)

OTČE NÁŠ (5)

C H R I S T O P H

C A S E T T I , G E N E R Á L N Í V I K Á Ř V

C H U R U , Š V Ý C A R S K O

5. Čtvrtá prosba Otčenáše: *Chléb náš vezdejší dej nám dnes.*

U Matouše čteme: "Dej nám chléb, který potřebujeme" (6,11) a u Lukáše zní tato prosba takto: "Dej nám každodenní chléb, který potřebuje-me" (11,3).

Prvním kroužkem prosebníků byli učedníci. Ten, kdo je ve službách Ježíše a jeho zvěsti, ten si ne-má dělat žádné starosti o nutné zabezpečení života. Učedníci mají žít "z ruky do úst".

Prosba o nutné živobytí

Nejenom učedníci, ale všichni věřící jsou zahrnuti do této prosby. Pod slovem "chléb" je myšleno všechno, co potřebujeme k obživě. Přitom musíme vzít v úvahu: Ne všichni lidé potřebují stejně a niko-liv všichni lidé potřebují totéž.

Hospodářství potřeby místo hospodářství žádosti

Dnešní hospodářství už není hos-podářstvím potřeby. To znamená, že není už zaměřeno na to, co člověk potřebuje, nýbrž hoví lidské žado-stivosti.

Dotýká se všech žádostí člověka. Vymýšlejí se nové žádosti. Probouzí se žádostivost o věci, které člověk vůbec nepotřebuje. Jestli bychom se dnes zaměřili na hospodářství po-třeby, nemusel by žádný člověk trpět hladem. Byla by to otázka roz-dělování a dělení, otázka nezištnosti. Byla by to otázka, jestli se člověk může vzdát honosného hospodářství žádosti, které podněcuje jenom pu-dy.

Otevřenost duchovnu a duchovním záležitostem

Prosba o každodenní chléb vyja-dřuje: Buď spokojen s "chlebem", který potřebuješ, aby ses nasytil, a plánuj tak, aby každý člověk na zemi měl každý den to, co opravdu po-třebuje k životu. Pak můžeš vytvořit takové lidstvo, které je ve svém základu, to znamená ve své tělesné existenci, schopné a otevřené pro věci duševní a duchovní. Tím se ještě nedosáhne všeho, ale stěžej-ního bodu ano. Abychom tohoto do-sáhli, k tomu potřebujeme ale ještě "království Boží", to znamená to krá-lovství, které nám chce Bůh dát. Po-třebujeme toto království lidskosti a nikoliv sobectví a uvolněných vášní. O to jde v této prosbě. Existuje říše rozpoutaných vášní, žádostivosti a existuje říše nezištnosti, lásky k bliž-nímu a to je Boží království. Ta dru-há říše je ale říší satanovou. Obě ří-še existují a stojí vzájemně proti sobě.

Vlastnictví v zájmu zodpovědnosti

Zakázal Ježíš touto prosbou plá-nování a starost o budoucnost? Plánování nezakázal, ale před pře-mrštěným plánováním varoval. Ne-boť přehnaným plánováním, při němž je takřka všechno napláno-váno, se člověk vlastně odlidštuje - stává se robotem. Církev hájí sou-kromé vlastnictví s odůvodněním, že člověk potřebuje oblast, kde není jenom řízen, nýbrž kde se může sám rozhodovat a svobodně se rozvíjet. Tedy nesmíme mu také plánováním brát jeho svobodu, ohraničovat pro-stor jeho svobody. Člověk potřebuje svobodný prostor, jinak ztrácí každé vědomí zodpovědnosti. Člověk potře-buje prostor pro experimenty. Člo-věk potřebuje prostor, kde má mož-nost něco riskovat. Člověk nemůže mít budoucnost dopředu napláno-vánu, protože pak by to nebyla už žádná budoucnost. Budoucností je jenom tenkrát, když skýtá mnoho možností.

Souhlas s přiměřeným zajištěním budoucnosti

Pán je proti přehnanému pláno-vání. Nechce nám zakázat plánovat. Lidský život se neřídí sám od sebe jako chod přírody. Člověk má ro-zum, má tedy plánovat. Ale nesmí plánovat tak přehnaně, aby tím utr-pěla svoboda a lidská důstojnost.

Prosba o důvěru v Boha

Prosbu o chléb vezdejší je v podstatě výrazem naší závislosti na Bohu: Když ho Ty nedáš, nebudeme mít nic. **Smyslem modlitby před jídlom je stále znovu si uvědomovat tuto závislost.** Neprosíme o "můj", nýbrž o "naš" chléb vezdejší. Každý má tedy prosit o chléb pro všechny. Vyslyšení dosáhneme je-nom tehdy, když se objevíme před našim Otcem spolu se všemi bratry a sestrami a přijmeme jejich nouzi za vlastní, když dokonce budeme schopni prosit v zastoupení za ty, kteří toho nejsou schopni.

Člověk hladoví po Bohu

Konečně je prosba o chléb zaměřena také na Boha. Prostřednictvím jiným darů nám chce život nadělit jeden z velkých darů, jímž je sám velký Bůh. Člověk, v němž uhasl hlad a žízeň života, je vážně nemo-cen. Kdo nepocituje žádný hlad a žízeň po Bohu, a jemuž odporuje všechno, co se dotýká Boha a vyvo-lává v něm jenom agresivitu, ten je ve svém nejhlubším nitru velmi těž-ce nemocen, i když se zdá navenek být zdrav. Protože je současný svět plný takových lidí, znamená to mod-lit se prosbu o chléb s plnou ode-vzdaností, aby se hlad a žízeň po Bohu buďto znovu probudil nebo narostl do té síly, aby se Bůh na-konec sám stal sytícím chlebem.

Prosbu o eucharistický chléb

Někteří církevní otcové vidí v pros-bě o chléb prosbu o eucharistický chléb. Ve skutečnosti splňuje Eu-charistie všechno dosud vysvětlené velkolepým způsobem. Neboť v tom-to pokrmu a v tomto nápoji se nám skutečně podává sám Pán. Naše doba je náchylná chápat prosbu o chléb jenom povrchně a její splně-ní vztahovat jenom na lidské snahy. Naproti tomu nás učí tato prosba: *"Nejenom samým chlebem živ je člo-věk, ale každým slovem, které vy-chází z Božích úst"* (Mat 4,4).

Tím získává také slovíčko "naš" hlubší význam. Prosíme o to, aby našim bratřím a sestrám mohly za-zářit tyto souvislosti, aby v nich ožil hlad a žízeň po Bohu a převážil nade všemi pozemskými potřebami a aby do jejich srdce padl paprsek Boží nádhery. Aby si také uvědomili, že to poslední se nedá vynutit, nýbrž že se musí vyprosít.

Když prosíme o každodenní chléb, vyjadřujeme v této souvislos-ti, že denní slavení Eucharistie je přiměřené.

Kdo žije hluboký smysl prosby o chléb, ten plní Boží vůli, přispívá k příchodu Jeho království a posvě-cuje Jeho jméno.

F A T I M A A M E D J U G O R J E S I P O D A L Y R U C E V E F U L D Ě

Na 7 tisíc poutníků se shromáždilo loni 28. srpna na úpatí vrchu Petersberg u Fuldy. Stalo se tak u příležitosti slavnostního posvěcení křížové cesty, která je dílem ital-ského sochaře Puzzola a je vlastně duplikátem známé křížové cesty z Medjugorje. Byl to první krok ke splnění slibu, který složil Fatimský apoštolát do rukou Panny Marie při celoněmeckém shromáždění v Main-zu v roce 1977: postavit v centru Německa svatyni ke cti Nejsvětějších Srdcí Ježíše a Marie jako výraz díků, pokání, věrnosti a důvěry, aby Bůh ochránil Německo od vnějšího a vni-třního nebezpečí. Slavnosti se zúčast-nila i Marija Pavlovicová z Medjugor-je. Řekla, že se zde cítí jako doma, a tlumočila poutníkům poselství Pan-ny Marie, se kterou hovořila v kryp-tě u hrobu sv. Lioby na Petersbergu:

"Nezapomínejte, že jsem va-še Matka a miluji jednoho kaž-dého z vás".

V rámci pontifikální mše sv. pro-nesl arcibiskup Johann Dyba homi-lii, ze které vyjímáme:

Jsem rád, že se mohu účastnit této slavnosti. Přijíždím přímo z Kam-bodže, ze země, kde vládu uchvátily Rudé chméry. Tři dni před pučem v r. 1975 byl vysvěcen biskup v Phnom Penhu. Svůj úřad vykonával jen tři dny a záhy nato skončil na popra-višti. O život přišli i ostatní bisku-pové, kněží, řeholníci a řeholnice a aktivní laici.

Ve vězení jim vzali všechno, i rů-ženec. Když se zjistilo, že se růženec modlí na prstech, pohrozili ji, že jim useknou ruce. Tito lidé pozdravují s radostí a slzami v očích každého biskupa a kněze, kterého opět uvidí, s opravdovým duchovním hladem a těší se, že k nim opět přišla církev.

Vrátit se odtamtud domů, zna-mená šok nejen klimatický. I u nás církev trpí, ale z úplně jiných důvo-dů, ne pronásledováním a utrpením mučedníků, ale protože Boží lid je příliš tučný a vypasený. Neubývá nás kvůli mučednickým korunám, ale kvůli odpadům od víry. Lidé se modlí "Buď vůle tvá, ale při tom si myslí: "Buď vůle má". Diskutují o tom, co mohou očekávat od církve, ale zapomínají se zeptat, co Bůh očekává od nich.

Odpad od Boha vedl vždy dříve nebo později ke katastrofě. Odpad jednotlivce do osobní katastrofy, od-pad národa do dějinné katastrofy. Menetekel se již objevuje na stěně, znamená je již možno rozeznat, ná-sledky všechno uchvacující bezbož-nosti a ztráty svědomí. Kdo seje vítr, sklízí bouři. První dunění je již možno slyšet.

Ale Bůh, sestry a bratři, je vždy a znovu připraven odpouštět. Hrozil Ninive záhubou, ale ochota k pokání jej obměkčila, změnil hrozbu na po-žehnání. I Sodoma se mohla zachrá-nit, kdyby se bylo našlo několik spravedlivých.

My se chceme shromáždit, ano, Matka Boží nás shromáždila, aby-chom společně předstoupili před Boha a prosili ho, aby z našeho národa udělal svůj národ, aby mu udělil spásu a ne záhubu, kterou zasluhuje. Chceme prosit Boha svým životem, svou láskou, svou věrností, svou odevzdaností. Naši společnost může zachránit jen to, že se obrátí k Bohu. Církev nebude obnovena rezolucemi, diskusemi, zasedáními a komisemi. Církev může obnovit jen upřímné obrácení k živému Bohu.

Je to jistě znamením dobré vůle, jestliže lidé, kteří tak dlouho neviděli žádný kostel zevnitř, nyní přicházejí, aby rozsvítili svíci. Ale hořící svíce nic nepomohou, jestliže současně nehoří i srdce.

Ale já věřím, Matka Boží nás zde shromáždila, Matka Boží nás sem přivedla, jako před časem přivedla k nám svého oddaného služebníka Jana Pavla II. Na našem dómském náměstí řekl:

"Svatým Bonifácem začaly dějiny křesťanství ve vaší zemi. Mnozí říkají, že tyto dějiny se chýlí ke konci. A já vám říkám: Dějiny křesťanství ve vaší zemi musí nyní znovu začít, a to skrze vás!"

Fulda byla pevností a byla po staletí věrná křesťansko-katolické tradici. Mně to nevadí, když nám na-dávají bašta katolicismu. Ano, jsme bašta, pevnost, i když to provokuje ty, kteří nenávidí církev. Slétají se sem do Fuldy jako jepice k lampě nejrůznější zrudné formace: kongres ateistů, pochod militantních homo-sexuálů i hnědé oddíly. Protestují proti tomu, co cítí, že Fulda znamená. Dnes jste objevili Fuldu vy, drazí poutníci, a já vás srdečně vítám. Tento den nechť je krokem směrem k Božímu království, k té veliké radosti, která nebude mít konce, která je nám slíbena a čeká nás na konci té křížové cesty tam nahore.

Slibuji vám jako biskup a hostitel, že všichni, kteří stojí věrně ve víře, kteří z upřímného srdce říkají své Ano! Bohu a své církvi, najdou vždy ve Fuldě duchovní domov. Zvon našeho domu neumlknou, ale budou zvat k věrnosti, víře a právu".

Ředitel německého Fatimského apoštolátu P. Martin Übelhör ve své promluvě poukázal na to, že pevnost Fulda má také svůj Mariánský vrch, kde bylo v roce 1954 zasvěceno Německo Panně Marii, má hrob sv. Bonifáce, apoštola Německa a má nejstarší německou svatyni sv. Michala archanděla z roku 822. Na Petersbergu pak hrob sv. Lioly. **"Dnes si ve Fuldě podává ruku Fatima a Medjugorje. Je to krásná ukázka mariánského společenství, které zde představuje i Legie Mariina a Schönstattské hnutí. Máme jednu Matku, Pannu a Královnu, která nás všechny, celý mariánský Boží lid spojuje. Pomáhejme všichni, aby se brzy splnilo, co Lucie, vízionářka z Fatimy napsala před desítkami lety do Německa a co jí bylo sděleno shůry: "Německo se vrátí do Kristova stáda, bude to trvat dlouho, velmi dlouho, ale vrátí se a pak budou v Německu kralovat v plném lesku Srdce Ježíšovo a Mariino.**

*(Podle Medjugorje aktuel,
22/1993)*

U M Ě T S E O B Ě T O V A T

V úterý 28. prosince se zasněžený Velehrad loučil se svým proslulým farářem z padesátých let, Otcem Rudolfem Vašíčkem z Tovaryšstva Ježíšova. Pohřební liturgii vedl O. Karel Otčenášek, biskup z Hradce Králové, spolu s Otcem biskupem Josefem Hrdličkou, bývalým i nyní nejším provinciálem Jezuitů a dalšími koncelebranty. Otec biskup Karel napsal do pamětní knihy velehradské slova:

Pán Tě oslav Otče Rudolfe, to Ti vyprošuji jako spoluvězeň pro Krista.

V úvodním projevu zdůraznil statečnost a věrnost Otce Vašíčka, který málokdy mluvil mnoha slovy o lásce, ale vždy ukazoval lásku praktickými činy. A v tom byla a je velikost jeho památky. Uměl organizovat náboženský život Velehradu pevnou rukou, jasným úsudkem, odvážnou houževnatostí a vyznačoval se osobní věrností Kristu až do konce. Právě toto mu vyneslo kdysi těch 12 let vězení a ještě plných 100 dní, které strávil v komunistických vězeních. Byl tam zařazen po bok mnoha významných představitelů církve u nás, kteří nesli tíhu pronásledování pro spravedlnost.

V závěru bohoslužby poděkoval zesnulému jménem olomouckého arcibiskupa Otec biskup Josef Hrdlička. Vzpomněl, že sám ještě jako mladík před rozhodnutím pro seminář byl osloven kázáním Otce Vašíčka v Opatovicích na jeho rodné Malé Hané. Tehdy Otec Vašíček řekl: *"Člověk má mít v životě něco, pro co je schopen obětovat i život."* Páter Vašíček tím zdůraznil osobní lásku ke Kristu až k obětování všeho. A to zaznělo z jeho úst pravdivě. Vždyť oběti minulosti to potvrdily samy.

Průvod na hřbitov byl téměř kilometrův. Přijeli věřící z rodných Cetovic, z jeho působení v Luhačovicích, Pozlovicích, Švábenicích a všem s hojnými osobními přáteli a z vězeňských dob přijela rodina Pepkova, která mu za mnoho vděčí a to všechno se spojilo s velehradskou farností na hřbitově v mohutné cyrilometodějské "Bože cos ráčil..." v závěru jeho pohřbu.

Byly to díky všech Otci Rudolfovi za jeho osobní příklad statečného života a za jeho práci na vinici Boží.

podle Vatikánského rozhlasu (upraveno)

Úvahy o novém katechismu 7

Na začátku čtvrté části nového katechismu, která pojednává o modlitbě, se připomíná, že vzájemné volání, které je mezi Bohem a člověkem provází lidstvo od pradávna. Dokonce můžeme opakovat se sv. Františkem Saleským: "Svět byl stvořen kvůli modlitbě." Bůh stvořil svět proto, aby s ním tvorstvo rozmlouvalo, ovšem všechno tvorstvo nemluví, ale koruna tvorstva - člověk - ten jakoby ústy celého vesmíru odpovídá Bohu tím, že Ho chválí, děkuje Mu, velebí Ho. *Jak podivu-hodné je Tvé jméno, Hospodine, po celé zemi. Co je člověk, že na něho myslíš?* Tyto myšlenky, které nacházíme v Písmě svatém, nejsou myšlenkami jenom jednoho národa, ale dá se říci, že všechny národy prožívají tajemství modlitby. Nikdo je tomu nemusí učit. Každý člověk ví a každý národ má také svou tradici modlitby, podle čeho se modlí a proč právě tak.

Člověk byl stvořen k obrazu a podobě Boží. Ten obraz, který nosíme v sobě a my ho cítíme, ten nás přímo volá, abychom šli přímo k je-ho Původci, k Tomu, kdo ho stvořil. Jako každé dílo nese v sobě stopy svého autora, tak i člověk sám má v sobě obraz, odkazující k nadpřirozenému Tvůrci. To je základ tvoření člověka, základ modlitby. Ještě více se to uskuteční, když se člověk snaží žít jako obraz Boží. Potom je nejen obrazem, ale také podobou. Třeba by však člověk pozbyl tuto podobu Boží v sobě, Bůh k němu stále volá. Je známo, že i když člověk ztratí spojení s Bohem, tak stále cítí jakési vnitřní nutkání. Hledá Boha a "je nepokojný, dokud v Ném nespočine", jak to vyslovil sv. Augustin o nepokojnosti lidského srdce.

To je to, co nový katechismus označuje jako všeobecné volání, a všeobecné povolání lidstva k modlitbě. Abrahám a Jakub jsou pro nás krásnými doklady toho, že modlitba je bojem víry. Čím se projevuje tento zápas? Boj se projevuje tím, že člověk je zkoušen. Abrahám dostal příkaz: *Vstaň a jdi do země, kterou ti ukáži!* Kdyby postrádal víru, kdyby nebyl plný modlitby k Bohu, tak by mávl rukou a odbyl by to: To já dělat nebudu. Tak jako vidíme mnoho moderních lidí. Vyzvete je, že by měli pamatovat také na Boha, a uvidíte, jak jsou mnohdy chladní a bez zájmu. Ale Abrahám, který prožíval řádně vztah k Bohu, zůstává pro nás příkladem toho, co znamená *poslušnost víry*. Ten výraz známe i z Písma svatého. Je to poslušnost srdce, které plní to, co Bůh žádá. A právě to je modlitba. Nejen slova, ale přemáhání se, jednání, skutky. A u Abraháma máme obzvláštním způsobem připomenuto, jak se u něho projevila poslušnost víry. Vypravuje o tom 22. kapitola Geneze, jak ho Bůh žádá, aby obětoval svého syna. To je vrcholně dramatická scéna. Abraháмова víry se ukázala úžasně velkorysá. Nezakolísala. Ne-podlehla žádnému zoufalství. Žádné panice a neklidu, a víme, jak byl odměněn. Když už napřáhl ruku ke splnění strašného úkolu, anděl je poslán a znovu se obnovuje zaslíbení, které Abrahám dostal. Z jeho potomstva se má narodit Vykupitel.

Modlitba se zde ukazuje jako něco vnitřně napjatého, nikoli mdlého. To je ta opravdovost života, ta autentičnost, ke které nám pomáhá modlitba.

Tento boj se pak projevuje i dál v dějinách spásy. Zejména se však zračí u praotce vyvoleného národa, u Jakuba. Ten dostal dle 32. kapitoly Geneze tehdy, když zápasil s andělem. Bojoval až do rána. Bojoval i zraněn. Bojoval však vytrvale až do konce.

Každý člověk, zejména křesťan, má být vždy připraven na tento boj. Aby vždy, třeba i uprostřed všedního každodenního života, nemohl být zaskočen a překvapen. Naopak vždy musí vyjít z šedivé všednosti jako ten, kdo se nepoddává útoku a náporu, třeba i sebevětšímu. Jako ten, kdo odolává a ze všech sil se rve o opravdovost svého života.

Pohotovost a poslušnost takovéto vnitřně napjaté víry se projevovala zejména u Panny Marie. Nerozčílovala se a nezoufala, a to ani na Velký pátek, ale stála pod křížem. Jak velký příklad krajně napjaté víry, nabitě až k vybuchnutí, a přece zůstávající pokojné a odevzdané. Jestliže byl Abrahámov syn ušetřen, u Panny Marie to bylo ještě těžší. Její Syn ušetřen nebyl. Byl obětován a umčen na kříži. A ona přesto v této velké zkoušce obstála. Kde brala sílu? V modlitbě. V tom vnitřním vztahu k Bohu. Věřila Bohu, třebaže to všechno vypadalo úplně beznadějně. Bůh jí přece řekl: *On bude králem v Izraeli*, a místo toho visí na kříži. Místo příslibu, že *jemu budou všichni sloužit*, a místo toho je všemi opovržen. Maria však stála a tiše se modlila. To je ten příklad víry, naděje a modlitby jdoucí až za hrob.

SK

Pak zůstal Jákob sám a tu s ním kdosi zápolil, dokud nevrátila ji-třenka. Když viděl, že Jákoba nepřemůže, poranil mu při zápolení kyčelní kloub, takže se mu vykloubil. Neznámý řekl: "Pusť mě, vzešla jitřenka." Jákob však odvětil: "Nepustím tě, dokud mi nepožehnáš." Otázal se: "Jak se jmenuješ?" Odpověděl: "Jákob." Tu řekl: "Nebudou tě už jmenovat Jákob (to je Úskočný), nýbrž Izrael (to je zápasí Bůh), nebot' jsi jako kníže zápasil s Bohem i s lidmi a obstál." A Jákob ho žádal: "Pověz mi přece své jméno!" Ale on odvětil: "Proč se ptáš na mé jméno?" A požehnal mu tam. I pojmenoval Jákob to místo Peniel (to je Tvář Boží), neboť řekl: "Viděl jsem Boha tváří v tvář a byl mi zachován život." Slunce mu vzešlo, když minul Peniel, ale v kyčli byl chromý. Synové Izraele nejedí až podnes šlachy při kyčelním kloubu, proto-že Bůh poranil Jákobovi šlachy kyčelního kloubu.

Gn 3 2 , 2 5 [2 4] - 3 3 [3 2]

I V D E M O K R A C I I J S O U V Ě Z Ň O V Ě S V Ě D O M Í 4

(pokračování brožury
P. Dachovského)

Julie Makimaa

V roce 1962 Lee Kinney, 17-leté děvče, se odstěhovala z chudinského baráku ve Philadelphii do San Franciska se svou matkou a sestrami, aby rodina unikla bití alkoholického otce. Děvče bylo odhodláno vydobýt si pro sebe nový život a našlo si práci v kanceláři.

Jeden ze zaměstnanců pozval Lee na takzvanou pizza party. Ke svému úplnému překvapení toto naivní děvče zjistilo, že je jediným hostem. Hostitel, o dvacet let starší než ona, všem odřekl party kromě ní. Byla to past. Brutálně ji znásilnil.

V roce 1963 neexistovaly žádné linky důvěry pro znásilněné a na oběti se pohlíželo s nedůvěrou. Aby se vyhnula dalšímu pokoření, věc neoznámila policii. Její trauma se zvýšilo, když zjistila, že je těhotná.

Přítel ji přemlouval, aby odcestovala za interrupcí, protože v té době to bylo ve Spojených státech ilegální.

Přestěhovala se ke starším manželům a dítě donosila. Rozhodla se dítě nechat pro adopci. Po porodu jí nebylo dovoleno se na dítě ani podívat, protože se mínilo, že odloučení bude tak jednodušší.

Ve věku 7 let se její dcera od ka-marádky dozvěděla, že je adoptivní. Julie vždy věřila, že ji adoptivní rodiče milují, ale byla zvědavá také na své pravé rodiče. Po svém sňatku s Bobem Makimaa se vážně pokoušela najít své pravé rodiče. Po třech a půl letech se jí to podařilo. Ve svém prvním telefonickém rozhovoru s matkou zjistila, že jí s ní pojí hluboká víra v Ježíše.

Osobně se setkaly v den 21. narozenin Julie v doprovodu svých manželů v motelu ve Washingtonu. Měly radost ze setkání a z toho, jak jsou si podobné. Manžel Julie řekl její matce: "Chci vám poděkovat, že jste nezabila Julii. Nevím, jaký by byl můj život bez ní a bez mé dcery."

Od té chvíle spojily své síly a ně-kolikrát promluvíly v televizi i rozhlase. Lee napsala o svých zkušenostech knihu "The Missing Piece."

Julie založila Fortress International, organizaci, která je pro těhotné v důsledku znásilnění nebo incestu a pro jejich děti. Julie prohlašuje: "Chceme, aby ženy, děti a jejich rodiny věděly, že jsou lidé, kteří jim rozumějí a chtějí o ně pečovat. Nejsme školení odborníci, ale máme osobní zkušenost a chceme tu být pro ty, kteří procházejí podobnou situací." Podstatou její misie je rozptýlení mýtů o sexuálním násilí. Běžný argument pro legalizaci interrupce je, že má být umožněna obětem znásilnění. To předpokládá, že dítě počaté znásilněním je zlé a nezaslouží si žít. Pravdou však je, že je nevinné zrovna tak jako jeho matka.

Jiným omylem je představa, že matka nebude nikdy schopna milovat dítě počaté ze znásilnění nebo incestu. Ale právě naopak. Julie zdůrazňuje, že dítě je jedinou dobrou věcí, která může vzniknout z takového činu.

Julie prohlašuje: "Musíme být soucitní k ženám, které byly znásilněny a zároveň musíme hájit život nevinného dítěte, které bylo počato. Jestliže opravdu věříme, že život začíná při početí, potom nemůžeme z jakéhokoliv důvodu dovolit kompromis, který by dovozoval úmyslné zabíjení dětí, jejichž otcové byli zločinci."

Příběh Lee Ezellové a Julie Maki-maaové je potvrzením výroku Písma: "Víme, že těm, kteří milují Boha, všecko napomáhá k dobrému, těm, kdo z Boží vůle jsou povoláni."

Vynikající filozof a věrozvěst

Na letošní rok připadá 1125. výročí úmrtí svatého Konstantina - Cyrila, původce slovan-ského písma a apoštola Velké Moravy, který se svým bratrem svatým Metodějem položil základ k bohatému ná-boženskému životu a rané křesťanské vzdělanosti v našich zemích.

Při této příležitosti si připomínáme vyhlášení soluňských bratří za spolupatrony Evropy Sv. Otcem Janem Pavlem II.

Konstantin se narodil roku 827 v Soluni, druhém největším byzantském městě, proslulém působením svatého Pavla. Byl nejmladší ze sedmi dětí vysokého vojenského úředníka provincie. Podle jeho přání šel syn studovat do Cařihradu, neboť vynikal neobyčejným nadáním. Měl především vlohy pro jazykové znalosti; brzy uměl řecky, latinsky, hebrejsky, slovansky, snad i arabsky a gotsky. Již v mládí začal intenzivně studovat spisy "velkého eukumenického učitele" východní církve svatého Řehoře Nazianského. Odpovědnost za vzdělání talentovaného mladíka převzal po úmrtí Konstantinova otce císařský správce Theoktistos, který byl prvním ministrem císařovny Theodory. Umožnil mu studium na tehdejších vyšších školách, dosažení hluboké znalosti teologie, filozofie a rétorické pohotovosti. Tak si jeho chránělec zasloužil čestný titul "filozof", který byl vzácný i v byzantské říši.

Mladý absolvent cařihradské školy s díky odmítl lákavé existenční nabídky a jednoznačně si zvolil duchovní stav. Po vysvěcení na jáhna se stal bibliotékářem a tajemníkem patriarchy Ignatia. Na kněze byl vysvěcen asi roku 847 a později převzal místo profesora filozofie na dvorní škole. Pro své řečnické a diplomatické schopnosti

byl několi-krát vybrán k učeným disputacím i k poselstvím k Arabům a Chazarům. Při cestě na Krym, konané s bratrem Metodějem, našel ostatky sva-tého papeže Klementa I.

Sotva se vrátil z misíí u Chazarů, naskytl se mu nová příležitost - apoštolská a učitelská činnost mezi Slovy. Z Velké Moravy zavítalo do Cařihradu poselstvo s žádostí kníže-te Rastislava o vyslání učitele a znal-ce zákona, slovanského věrozvěsta. Císař Michal III. svolal synodu a volba padla na Konstantina.

Konstantin ochotně přijal závažné poselství, ale nejprve sestavil slo-vanské písmo, přeložil liturgické tex-ty, evangelia a apoštolské listy, se-psal civilní zákoník, a to vše učinil v obdivuhodně krátké době. Na ca-řihradské synodě si vyžádal povole-ní, aby mohl slovanskou řeč povýšit na liturgickou řeč. Spolu s bratrem Metodějem a malým okruhem spolu-pracovníků byli na Moravě s nad-šením uvítáni. Lidé s radostí přijí-mali učení, které jim bylo srozumi-telně podáváno učenými Řeky a ochotně se účastnili služeb Božích ve svém jazyce. Svatý Konstantin s velkou iniciativou zřídil první vyšší slovanskou školu po vzoru školy cařihradské a svatý Metoděj měl možnost na Velké Moravě uplatnit své organizační schopnosti a znalosti církevního a světského práva. Oba bratři, tím, že s křesťanstvím otevře-li slovanským národům brány osvě-ty a vzdělanosti, uvedli nás mezi kulturní národy. Působení věrozvės-tů ve slovanských zemích jim uklá-dalo značné oběti, ale přineslo i vel-ké požehnaní.

V roce 868 papež Hadrian II. schválil misijní činnost a bohoslu-žebné knihy slovanských apoštolů a nechal vysvětit jejich žáky. Konstan-tin za pobytu v Římě onemocněl, ne-boť namáhavá činnost vyčerpala je-ho tělesné síly. Vstoupil do řeckého kláštera, složil tam řeholní sliby a přijal jméno Cyril. Dne 14. února 869 zemřel v Římě ve věku 42 let, poté když se rozloučil se svými věrnými spolupracovníky a naléhavě prosil svého bratra Metoděje, aby se vrátil na Moravu a pokračoval v mi-sijním díle. Svatý Konstantin - Cyril byl pochován v chrámu svatého Kli-menta v Římě a od samého počátku uctíván jako světec. Mimořádné úspěchy tohoto vynikajícího filozofa a teologa, apoštola a učitele, byly nejen ovocem velkého nadání, ne-všední učenosti, úžasné houževna-tosti a vytrvalosti, ale i opravdové svatosti života.

Stanislav Zeman

Výročí katolického literáta

Jednou z nejsvětějších kapitol českých dějin bylo národní obrození, v němž nalézáme mnoho ryzího citu a nezištné obětavosti, ale i poučení pro současnost. Cílevědomá národně uvědomovací práce kněží, učitelů, spisovatelů, básníků a vědců při-nesla mnoho užitečného, na co lze i nyní navazovat. Zachránila národní existenci prostřednictvím české lite-ratury, pěstěním znalosti českých dějin a národních tradic.

Dne 3. února jsme si připomněli 125. výročí úmrtí předního literáta - buditele, katolického kněze Karla Aloise Vinařického, který pocházel ze Slaného. Od studentských let skládal básně a zajímal se o národní život. I v době dlouholetého působe-ní v duchovní správě (16 let farářem v Kováni, 10 let děkanem v Týně nad Vltavou, později kanovníkem na Vyšehradě), měl stále na mysli do-bro svého národa a obrození české-ho jazyka.

V libozvučné češtině napsal bás-ně Vlast, Varito a lyra, satirické Sněmy zvířat, stal se literárním kriti-kem a překladatelem. Z popudu F. L. Čelakovského a za podpory arcibiskupa V. L. Chlumčanského zalo-žil před 165 lety Časopis pro ka-tolické duchovenstvo, přispíval do Pražských novin, Květů, České včely a Časopisu Českého muzea. Napsal první české slabikáře, čítanky, kate-chizmy a zasloužil se o to, aby školní knížky začaly vycházet s ilustra-cemi. V Kováni vybudoval českou farní školu a vybral pro ni výborné učitele. V Týnu nad Vlt. dokončil překlad Vergiliových básní Aeneida a Zpěvy pastýřské, přeložil Pyrkeovy Hymny posvátné a úryvky z Homéra a Horacia. Jeho pracovitost a láska k české knize neznala mezí. Skládal své práce z duševní potřeby, na jejich vytištění dával vlastní pro-středky, mnoho svých knih rozdál knihovnám, školám, jednotlivcům.

Rád viděl kolem sebe literární přátele - P. A. Marka, F. L. Čelakov-ského, F. Palackého, dopisoval si s F. Sušilem, J. Jungmannem, V. Štulcem, V. Žákem, V. Pešicou, P. J. Šafaříkem, V. Hankou, J. K. Tylem aj. Vinařický byl skvělým hostitelem a společníkem. Na jeho faře se rodi-ly velké plány do budoucna.

Vzhledem k značnému vlivu na tehdejší společnost, byl zvolen po-slancem říšského parlamentu a z to-ho titulu se zúčastnil i památného sněmu v Kroměříži. Při svatoduš-ních bouřích roku 1848 stál v čele delegace, která u Lva Thuna a Win-dischrätze prosila o ušetření Prahy. Když v roce 1869 zemřel ve věku 66 let, byl jako člen kapituly pohřben v kapitulní hrobce na Vyšehradě.

Stanislav Zeman

ZE SVĚTA...

* Zhruba 15 procent ruského území je postiženo ekologickou kata-strofou. Prohlásil to ministr ochrany životního prostředí Viktor Danilov. Asi polovina z 222 milionů ha orné půdy je nepoužitelná.

* Jihokorejská vláda vyhlásila generální amnestii pro politické věz-ně u příležitosti svátku Božího naro-zení. Jedná se celkem o 1343 osob.

* Maďarští biskupové se jedno-myslně vyslovili pro zahájení proce-su blahověčení kardinála Józsefa Mindszénthyho, vězně nacistického i komunistického režimu, zemřelého r. 1975.

* Od ledna letošního roku si kruté mrazy na severu USA vyžá-daly už 66 lidských životů.

Nikdy nevykoná velké věci pro slávu Boží ten, kdo dbá jenom o vlastní slávu.

Bl. Arnold Janssen

* * *

Když sis vypůjčil od někoho osla, vrať mu za to koně.

Čínské přísloví

* * *

Kdo ctnost pouze poznal, ten se nemůže rovnat tomu, kdo si ji zamiloval. Ten, kdo si ji pouze zamiloval, se ale nemůže rovnat tomu, kdo v ní našel svou radost.

Konfucius

* * *

Je dobré čas od času si při-pomenout velká neštěstí, jaká nás mohou potkat, abychom lépe mohli snášet mnohem menší neštěstí, jaká nás skutečně potkala.

Arthur Schopenhauer

SLUNCE Z NAZARETU

Rudolf Bohren

*Slunce z Nazaretu,
svít' mi dnes
nezastřené.*

*Slunce z Nazaretu,
nezapadej.
Noc se blíží
a
myšlenky vstávají.*

*Slunce z Nazaretu,
svít' ve mně
také pro toho,
kdo mě obtěžuje,
pro toho,
kdo mě podvádí.*

*Svíť,
Slunce z Nazaretu,
tomu, kdo mě nenávidí.
Slunce z Nazaretu,
vzejdi.*

P O U Ť N E B O T U R I S T I K A ?

Křesťanské církve v Izraeli vyjádřily své znepokojení nad záměrem úřadů vytvořit z oblasti Genezaret-ského jezera turistické centrum. Obávají se, že tím se změní dosa-vadní charakter tohoto regionu, na němž žil a vyučoval Ježíš Kristus. Doposud byl tento terén slabě navštěvován turisty, což naopak přálo poutím, modlitbám a meditacím těch, kteří sem přijížděli proto, aby si připomenuli tato svatá místa. Turistický ruch zbaví tuto oblast oné posvátné atmosféry.

P R O T I P O T R A T O V Á M A N I F E S T A C E

Tisíce lidí pod vedením arcibiskupa Tadeusze Gocłowskiého vyšlo po mši svaté na svátek Mláďátek v Gdaňsku do ulic se svíčkami v rukou, aby vyjádřily svou solidaritu s nenarozenými dětmi vražděnými v lůně matky. Zároveň byla celá akce protestem proti interpelaci tzv. Parlamentní skupiny žen, jež požaduje revizi zákona z ledna loňského roku, který v podstatě zakazuje interrupce.

S V . M A X M I L I Á N O C H R Á N C E M R O D I N

Vatikánský deník L'Osservatore Romano připomněl sté výročí narození sv. Maxmiliána Marie Kolbeho, polského minority, který za druhé světové války v koncentračním táboře v Osvětimi šel dobrovolně na smrt hlady místo otce rodiny F. Gajow-niczka, jenž dosud žije. Vatikánský orgán připomíná, že není náhodou souběžnost jubilea světce narození a Roku rodiny. Sv. Maxmilián tím, že zachránil rodině otce se stal jakýmsi patronem, ochráncem rodin.

B I S K U P N A S T R A N Ě I N D I Á N Ů

Mons. Samuel Ruiz Garcia, biskup z Chiapy v Mexiku, postižený vzpourou Indiánů, se postavil na jejich stranu. Vyzval je však, aby za-nechali bojů a nabídli vládě smír. Zároveň obvinil armádu, že chce vy-užít potlačení povstání k vyhlazení všech mexických Indiánů.

V R A Ž D A K N Ě Z E

Známý obránce kolumbijských Indiánů, především jejich práva na půdu, kterou jim velcí latifundisté protiprávně odnímají, Otec Rafael Sierra, byl zavražděn v sakristii svého kostela v Maicao na severu země. Měl 72 let.

V L E T O Š N Í M R O C E R O D I N Y Č E R P E J M E Z D O K U M E N T Ů C Í R K V E :

"Poněvadž rodiče dávají dětem život, mají velmi přísnou povinnost je vychovávat. Proto ať jsou uznáváni za jejich první a hlavní vychovatele. Tento úkol výchovy je tak důležitý, že se dá těžko nahradit tam, kde chybí. Rodiče mají totiž vytvořit takové rodinné prostředí, oživené láskou a oddaností k Bohu i lidem, že celá výchova dětí, po stránce osobní i společenské, je jím proniknuta. A tak je rodina první školou občanských ctností, které potřebuje každá společnost. Zvláště však v křesťanské rodině, obohacené milostí a posláním svátosti manželství, je třeba, aby se děti učily už od útlého věku, podle víry přijaté na křtu, poznávat a ctít Boha a milovat bližního. Co je zdravá lidská společnost a co je církev, to zakusí děti nejprve v takové křesťanské rodině; ona je pozvolna uvádí do občanského společenství a do Božího lidu."

(Z prohlášení II. Vatikánského koncilu O křesťanské výchově, odst.3)

"Je velmi důležité, aby se mládeži dostalo důkladného vzdělání a náboženské výchovy, což je právo a povinnost rodičů, aby si tak ve všech životních okolnostech byli mladí lidé vědomi svých povinností, tedy i při zakládání rodiny, plození a výchově dětí. Děti je třeba vést nejen k pevné důvěře v Boží prozřetelnost, ale i k odvaze a odhodlanosti snášet náhodu a přinášet oběti. Kdo na sebe vzal vznešený a těžký úkol spolupracovat s Bohem při vzniku nového života a výchově dětí, nesmí se bát žádných obtíží ani se jim vyhýbat.

Při této výchově nemůže být nikdo více nápomocný než církev, která tak činí prostřednictvím svého vedení a nadpřirozené pomoci."

(Jan XXIII.,

encyklika Mater et magistra)

Známe správný výklad?

"Nemyslete si, že jsem přišel na zem uvést pokoj; nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč. Neboť jsem přišel postavit syna proti jeho otci, dceru proti matce, snachu proti tchyni; a nepřítelem člověka bude jeho vlastní rodina.

Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne, není mne hoden; kdo miluje syna nebo dceru víc nežli mne, není mne hoden. Kdo nenese svůj kříž a nenásleduje mne, není mne hoden. Kdo nalezne svůj život, ztratí jej; kdo ztratí svůj život pro mne, nalezne jej.”
Mt 10,34-39

Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ... V I N N A J E M E N T A L I T A

Křesťanský myslitel Romano Guardini ve své esejí "Konec novo-věku" ohlašuje nové období dějin. Za alarmující považuje skutečnost, že člověk dnes získal až neuvěřitelnou moc nad světem, nad věcmi a nad ostatními lidmi. Avšak úměrně k to-mu vůbec nevzrostlo jeho vědomí zod-povědnosti, svědomí, ani síla charakteru. Má sice moc nad věcmi a lidmi, ale nemá moc sám nad sebou a nad svojí mocí. Na scénu dějin tak vstupuje nehumánní člověk, nekulturní kultura, nepřirozená příroda.

Zdalo se mi vhodné uvést tato slova na úvod jako kontrast k jedné významné události, již jsem měl možnost se zúčastnit. Šlo o mezi-národní konferenci "O úctě k životu", která se ve dnech 16. a 17. října minulého roku konala v Michalovcích na Slovensku.

Tato konference se konala v roce prof. ThDr. Štefana Hlaváča, významné osobnosti města Michalovce, kněze, katechety, pedagoga a humanisty.

Dalším důvodem pro pořádání konference "O úctě k životu" byla reakce na velmi závažné skutečnosti naší současnosti, které lze výstižně charakterizovat následujícími výroky Matky Terezy z Kalkaty a polského kardinála Františka Macharského.

Matka Tereza řekla, že "Když je matka schopna zabít vlastní dítě pod svým srdcem, co brání ostatním lidem, aby se navzájem nezabíjeli?" A kardinál Macharski v jednom svém zamyšlení poznamenal, že "lidstvo je posedlé záplavou nového barbarství, které se projevuje nejen zá-nikem mravních tradic, ale především úžasnou ztrátou úcty k lidské důstojnosti a hodnotě lidského života."

V řadě přednášek se hovořilo o antiživotní mentalitě, erozi medicínské morálky, logické spjatosti anti-koncepce s potraty a eutanázií. V této souvislosti bylo velmi zajímavé vystoupení RNDr. Pastora s "Analýzou vývoje potratovosti na Slovensku" m.j. i tím, že odpověděla na otázku, zda více antikoncepce sníží potratovost. Analýza se týkala časového období let 1970 až 1991 a je třeba poznamenat, že vývoj v naší republice byl zcela analogický.

Analýzované období RNDr. Pastor rozdělil na čtyři části. První období, léta 1970 až 1974, představovalo počátky šíření antikoncepce, kdy se její vliv na demografický vývoj ve společnosti ještě nestačil projevit. V následujících letech 1975 až 1985 se postupně začala projevovat anti-koncepční mentalita. Porodnost klesala, potratovost rovnoměrně rostla, a to přesto, že antikoncepce přibývalo.

Rok 1986 tvořil přechod k dalšímu období. V tomto roce byl přijat liberalizovaný potratový zákon, jehož psychologický vliv se projevilo nárůstem potratů, a to ještě dříve než nabyl platnosti.

V následujících dvou letech 1987 a 88 vývoj demografických ukazatelů probíhal nezměněným tempem, ovšem s jedním podstatným rozdílem. Díky liberalizaci potratového zákona prudce vzrostl počet těhotenství v nejmladších věkových skupinách. Tento nárůst však celý skončil umělými potraty.

Rok 1989 byl rokem společensky přelomovým, což se projevilo i tím, že se v různých sdělovacích prostředcích konečně začalo otevřeně hovořit o pravé podstatě potratů. Vzrostl i mravní vliv církví ve společnosti. Situace dnes je taková, že i při nezměněném klesajícím trendu porodnosti začíná klesat i potratovost, avšak nikoliv zásluhou anti-koncepce, protože ta klesá rovněž.

Potratovost je velmi vysoká. Její skutečnou příčinou není slabá anti-koncepce, ale antikoncepční mentalita, separování sexuality od rodičovství, chápání sexuality jako formy seberealizace, jako rekreace, na kterou má každý právo. Dále je to individualistická etika, která mravní normy odvozuje od "práva na vlastní štěstí". Takže řešení problému potratovosti rozhodně nespočívá v anti-koncepci, a to navzdory mnoha proklamacím současných "odborníků", kteří v propagování anti-koncepce vidí jediný lék proti vysoké potratovosti. Domnívám se, že reálné vysvětlení počínání těchto odborníků spočívá v jejich hmotné zainteresovanosti na současném sexbyznysu.

Ještě bych se rád zmínil o jedné věci, již byla na konferenci rovněž věnována velká pozornost, a to o životním stylu s přirozeným plánovaným rodičovstvím a jeho pozitivním vlivu na zdraví manželů, stabilitu manželství a rodiny, což má ve svých důsledcích zpětný vliv na lidstvo a morální úroveň celé společnosti. S veškerou vážností a odpovědností se také hovořilo o sexuální výchově dětí, o výuce dospívajících přirozeným metodám plánování rodičovství a jejich přípravě na manželství.

Nemohu také nepřipomenout činnost řady vyškolených instruktorů metod přirozeného plánování rodičovství, kteří ve "skrytosti" a bez publicity blahodárně působí ve svém okolí v naší zemi.

Ing. Emanuel Matyáš

Prostota srdce

Když se zamyslíme nad těmi na-šimi bratry a sestrami, kteří vroucně milovali a milují Pána, vidíme na nich jasně prostotu srdce. Ano, pra-vá láska musí být prostá. Z této pro-stoty pak vyzařuje také čistota a svatost. Uvedme si jen několik pří-kladů: Ať je to Panna Maria, sv. Anežka Česká, sv. František z Assisi, bl. Zdislava, sv. Jean Marie Vianney, sv. Apoštolové, Jan XXIII., dnes Jan Pavel II., Matka Tereza a mnozí další - ze všech vyzařuje pro-stota dětí Božích.

Jenom prosté srdce totiž ve své skromnosti, pokoře a tichosti dokáže vroucně milovat láskou čistou a sva-tou. V moudré prostotě srdce pak jistě směřujeme do Božího království - do náruče Otce. Můžeme tedy a máme se modlit, prosit a snažit se odhazovat všechno co nás činí do-spělými, moudrymi, důstojnými z hlediska světa - vždyť tato dospě-lost, moudrost a důstojnost před Pánem neobstojí.

O prostotu Božích dětí usilujme, zde se před každým "otevřou dveře". O prostotu čisté a svaté lásky svého srdce prosme, které pak může toužit jen po tom, který je této lásky hoden jako nikdo jiný. Václav
Drvota

Křesťanská cestovní kancelář MISIE v Brodku u Přerova

děkuje všem, kteří projevili zájem o zaslání zázračné medailky Panny Marie a kterou jim mohla zaslat. Omlouvá se těm, kteří požadovali 100, 200 i více kusů, protože přednostně bylo roze-síláno menší množství a v současné době jsou všechny Zázračné medailky rozebrány. Další medailky budou rozesílány koncem dubna. Případní další zájemci si o tuto Zázračnou medailku mo-hou i nadále napsat, za předpokladu, že do obálky vloží ofranko-vanou obálku se svou zpětnou adresou.

Děkujeme za pochopení. Zájem o medailky byl tak obrovský, že jsme během několika týdnů rozeslali několik tisíc těchto Zá-zračných medailek a v současné době již žádné nemáme.

Z E M Ě L T O M Á Š S M R Č I N A

*Ve věku 76 let zemřel dlouholetý spolupracovník kardinála Tomáška Tomáš Smrčina, jeden z čel-ných představitelů tzv. "podzemní církve".
Kéž mu Pán dá účast na své slávě.*

D A L Š Í H L A S P R O T I R U 4 8 6

Protestantská Křesťanská misijní společnost v otevřeném dopise mini-stru zdravotnictví vyslovila znepoko-jení se stavem legislativy v oblasti ochrany nenarozeného života.

Zároveň sdělila, že se staví kate-goricky proti zavedení pilulky RU 486 do českého zdravotnictví. Rov-něž považuje za nemorální, aby při-pravek hradila Všeobecná pojišťov-na. "Proč by na zabíjení nenaroze-ných dětí měli přispívat lidé, kteří s touto praxí nesouhlasí?" uvádějí ve svém dopise.

PROSÍME O FINANČNÍ POMOC na opravu kostela v Dublovicích.

Číslo účtu: Spořitelna a. s. Sedlčany 35 305 1052 - 218 / 0800.

Všem dárcům děkují farní a Obecní úřad v Dublovicích.

V sobotu 26. února 1994 ve 14 hodin bude O. Šorm obětovat mši svatou v kostele Pražského Jezulátka na Malé Straně u příležitosti výročí zjevení Pána Ježíše blahoslavené Faustyně Kowalské v Plocku.

Životopis této blahoslavené se zprávou o jejím poslání apoštolky Božího milosrdenství vydala Matice cyrilometodějská, Dolní nám. 24, 771 00 Olo-mouc ("Sestra Faustyna", brož. 8 Kč; "Znamení doby", brož. 9 Kč, Obraz Milosrdného Spasitele podle zjevení sestře Faustyně, barev., form A4, 6 Kč).

Jak se chovat k sektářům?

Často narazí náš občan na plakát zvoucí na "evangelizační shromáždění", někdy spojené se "zázračným uzdravováním" nejpodivnějších sekt i samozvaně působících evangelizátorů. Jde o různé sekty a směry, od těch, jež pevně věří a vyznávají Ježíše Krista jako Syna Božího, jediného Spasitele, až po takové, které v duchu New Age mluví o transcendentální meditaci, reinkarnaci apod. Mnohdy vystupují i na náměstích našich měst a lákají kolemjdoucí.

V demokracii má samozřejmě každý právo na svůj názor a přesvědčení. Katolická církev toto uznává a respektuje, jak je patrné už z encykliky Libertas Lva XIII. a z dokumentů Druhého vatikánského koncilu. Nebudeme proto nikomu bránit a překážet v šíření své víry na veřejnosti včetně rozdávání letáků, literatury apod. Naopak se jako křesťané můžeme radovat, jestli takový evangelizátor získá někoho pro víru v Ježíše Krista jako Syna Božího. Ano, pokud se tito hlasatelé obrací k ateistům, je všechno v pořádku. Tím jen připomínají naše nedostatky, že nevyužíváme všech možností a prostředků, abychom šířili pravdu Kristovu, nutí nás k většímu misijnímu a evangelizačnímu zápalu. Jenže oni většinou (nejvíce známí Svědkové Jehovovi) zaměřují své akce vůči katolíkům, aby je "přetáhli" na "svou víru". Bohužel je dosti původně zbožných katolíků, kteří skončili v náručí sekt. Rozebírat, proč tomu tak je a kde vězí chyba nás katolíků, že jsme nebyli schopni tyto lidi duchovně naplnit, by vyžadovalo delší studii. Nezanedbatelnou příčinou je však i naivita mnohých katolických věřících, kteří se domnívají, že na takovém sektářském shromáždění naleznou něco nového, povznášejícího a duchovně posilujícího, co v katolické církvi není, kteří v důsledku falešně chápáného ekumenismu žijí v předstávě, že pravda Kristova je ve všech církvích a směrech, u každého, kdo se ohání Ježíšem Kristem, biblí a zázkaly.

Proto jedinou možnou odpovědí katolíka na sektářskou agitaci je a bude zdvořilé odmítnutí. Když uvidí plakát vybízející k účasti na nějaké takové akci, je třeba si říci: pokud tam je něco kladného a opravdu křesťanského, nesdělí mi nic jiného než to, co se dozvím i ve své církvi. Víra v božství Ježíše Krista je přece pilířem katolické nauky, láska k Němu a pěstování hlubokého osobního vztažení potom základem katolické zbožnosti. K tomu nepotřebuji chodit na tzv. evangelizační kampaně sektářů. A pokud je tam něco záporného (a to určitě je), potom se stává věcí ctí, abych na takové shromáždění nechoďil a vyhnul se mu obloukem. Nežřídka se na něm napadá eucharistie, mariánská úcta, papež, očištec... katolická církev prý je od satana atd. A jestli se dovolávají tito sektáři zázkaly, potom je třeba si vzpomenout, jak velké množství jich provází dějiny i současnost katolické církve.

Zaměříme se raději na prohlubování své víry, na poznání opravdových pokladů Zjevení, které nám žádní sektáři nedají, protože je nemají. A jestli kohokoliv z vás budou přetahovat do svých řad, doporučte jim, aby se obrátili k ateistům, kteří jejich služeb budou opravdu potřebovat, a nikoli ke katolíkům, kteří v Boha a Pána Ježíše pevně věří. To je ovšem pro ně tvrdý oříšek, neboť tam na rozdíl od katolíků není připravena půda na jejich agitaci. Proto jdou raději ke katolíkům. Je to od nich fair? Radomír Malý

Z DOMOVA.....

- * S pozitivní reakcí koalice i opozice se setkalo jmenování Pavla Ti-grida ministrem kultury ČR.
- * Známy pediatr prof. dr. Josef Švejcar (97 let) se v rozhovoru pro Český deník u příležitosti Roku rodi-ny vyjádřil, že největší hodnotou, kterou současné rodiny postrádají, je cit.
- * Předseda Světového sdružení bývalých čs. politických vězňů dr. Jaroslav Anděl napadl českou legislativu, která neumožňuje vrátit majetek zkonfiskovaný emigrantům státem rozkradli. Řekl, že takové zákonodárství podporuje bývalé komunistické zloděje, kteří majetek zkonfiskovaný emigrantům státem rozkradli.
- * Průměrná nominální mzda byla loni ve třetím čtvrtletí o 25% vyšší než ve stejném období předloňského roku a činila 5 952 Kč.

Na požádání zašleme přehled poutních zájezdů pro rok 1994

Křesťanská cestovní kancelář - AVETOUR - Jiří Chválek - Družstevní 995 - 518 01 Dobruška; tel. a fax - 0443-21929

Každý člověk nemůže vykonat vše a proslavit se velkými činy. Má pracovat na svém místě a řádně konat svou povinnost k sobě, k bližnímu a k národu. I drobná práce je prací úspěšnou.

P. Šafařík

Otázky, odpovědi:

Jak Žije člověk po smrti?

V jedné knížce jsem četla popis života člověka po smrti. Je pravda, že člověk žije na "onom světě" v tom věku, v němž mu bylo za pozemského života nejlépe?

A.S., Kalovice

Pravda o nesmrtnosti lidské duše je jednou z fundamentálních pravd naší víry. Věříme totiž, že člověk není jen tělem, organismem skládajícím se z buněk, nýbrž i duší, že jeho vědomé já existuje i po smrti.

Víme přitom, že pro člověka po smrti přestává existovat čas v tom chápání, jak je vlastní nám v tomto životě. Proto vaše otázka je bezpřed-mětná a tvrzení knihy, kterou jste četla, naprosto zavádějící. Pro nás platí slova sv. Pavla: **"Ani oko ne-vidělo, ani ucho neslyšelo, ani srdce není schopno pochopit, jak velké věci připravil Bůh těm, kteří Ho milují" (1 Kor 2,9)**. Nelze proto uvažovat, jestli člověk bude žít na věčnosti v nějakém dětském nebo dospělém věku apod. Na věčnosti ty-to kategorie neplatí. Blaženost v nebi bude úplně jiná než si jsme schopni představit a nepřisluší nám o ní spekulovat. Naší snahou musí být, jak jí dosáhnout a ne pochopit, v čem spočívá a jak vypadá.

Tyto úvahy jsou křesťanství cizí právě tak jako teorie o převtělování duší nebo o ztotožnění lidské duše po smrti s jakýmsi všeobslhlým ro-zumem nebo světovou duší atd. To všechno odporuje naší víře. My vě-ríme a vyznáváme, že duše po smrti přijde buď do nebe, do očistce nebo do pekla, že vědomí vlastního já nás bude i po smrti provázet a že v oka-mžiku druhého příchodu Pána Je-žíše na svět dojde i ke vzkříšení našeho těla a jeho opětnému spojení s duší. Opět ale zůstává pro nás tajemstvím, jak se to stane a je zby-tečně, marné a plýtvání energií o tom spekulovat. Víme jen z Písma sv. tolik, že naše tělo po vzkříšení bude mít podobu Kristova oslave-ného těla po zmrtvýchvstání. Ze zpráv Nového zákona víme, že vzkří-šený Kristus procházel zamčenými dveřmi, objevoval se a mizel, hned byl poznatelný a hned zase nepozna-telný, přitom též fyzicky jedl, mluvil, chodil. To je všechno, co víme, ostat-ní je pouhou fantazií. A pokud Pán dal omilostněným duším možnost nahlédnout blíže do zákulisí života po smrti jako např. sv. Terezii z Avi-ly, sv. Brigitě Švédské a mnoha dal-ším mystikům, pokud dostali tuto příležitost skrze P. Marii i vizionáři z Fatimy, nebyli schopni tuto sku-tečnost lidsky vyjádřit. Šlo o zážitek, který se prostě vymyká našemu rozumovému chápání.

Otec Antonín

JE PEKLO?

Obecné povědomí a správné svě-domí tvrdí: dobro má být odměněno a zlo potrestáno. Z této zásady vy-chází zcela přirozeně existence nebe a pekla až po smrti, protože každý ví, že spravedlnost zde na světě není a nemůže být dokonalá. Ježíš mluvil často a obšírně o našem "posledním konci" a o tom, co nás potom čeká. Učí nás, že máme být připraveni k jakékoli oběti, i té nejbolestnější, jako např. ke ztrátě údu, než být vržen do pekla.

"Jestliže tě tvé oko svádí k hříchu, vyloupi ho a zahodí; lépe je pro te-be, abys s jedním okem vešel do ži-vota, než s oběma očima byl uvržen do ohnivého pekla" (Mt 18,9-10). Ježíš končí podobností o hřivnách (o zlém a líném služebníkovi): **"Hodte ho do temnoty venku: tam bude pláč a skřípání zubů"** (Mt 25,30). Na konci světa řekne Král těm, co jsou po levici: **"Pryč ode mne, vy zloře-čení, do věčného ohně, který je přípra-ven pro ďábla a jeho anděly"** (Mt 25,41). Ježíš vypráví zešíroka příběh o zlém boháči, jenž prosí o milo-srdenství pro sebe a pro své příbuz-né, aby je varoval před "místem muk, kde se sám nachází": **"Abrahám mu odpověděl: Neupo-slechnou-li Mojžíše a Proroky, nene-chají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých"** (Lk 16,19-31).

Ohnivá muka, oznámená již Ja-nem Křtitelem - **"Každý strom, který nenese dobré ovoce, bude poražen a spálen"** (Mt 3,10) - jsou použita i Kristem s působivou naléhavostí vů-či lidem, kteří v hodině smrti nejsou s ním spojeni vírou a láskou: **"Nezůstane-li kdo ve mně, bude vy-hozen ven jako ratolest; uschne, se-berou ji, hodí do ohně - a bude hořet"** (Jan 15,6).

Pekelný oheň nezhasne (Mt 3,12); **je neuhasitelný** (Mk 9,43), **věčný** (Mt 25,41). Jde o oheň zvlášt-ní povahy, vlastní onomu světu. Peklo, o němž Ježíš mluví, je údolí Hinnon, kde byli živi lidé házeni do výhně: je obrazem trestu, nazý-vaného "trestem smyslů". Ale nej-větší pekelná muka jsou ta, která se nazývají "zatracením". Absolutní lid-ské odmítnutí absolutní Boží lásky - nazvané "smrtným hříchem" - zba-vuje lidi této Lásky. **"Hlavní pe-kelný trest spočívá ve věčném od-loučení od Boha, v němž pouze člověk může mít život a štěstí, pro něž byl stvořen a k němuž směřuje"** (Katechismus katolické církve, č. 1033-1037).

Výroky Písma sv. a učení církve vyjadřují naléhavou výzvu k obrá-ce-ní. **"Vcházejte těsnou branou. Neboť široká je brána a prostranná cesta, která vede k záhubě a mnoho je těch, kdo tamtudy vcházejí"** (Mt 7,13n).

Člověk, který v okamžiku smrti zůstane odvrácen od Boha, setrvává v tomto stavu po celou věčnost: pro-to už není žádná možnost lítosti. Ale až do posledního okamžiku jej Lásky volá: může mít určitý čas mezi smrtí zdánlivou a skutečnou. Je známé, co řekl sv. farář arský jedné ženě, znepokojené nad věčným osudem jejího muže, který skočil do vody: **"Mezi mostem a vodou litoval."** Tento arský farář také říkal: **"Kdyby mohl zatracený říci aspoň jednou: 'Můj Bože, miluji tě!' - peklo by pro něj neexistovalo."**

Je-li Boží milosrdenství nekoneč-né, je nekonečná i jeho spravedlnost. Je zřejmé, že peklo v nás zanechává realitu (skutečnost), plnou znepoko-jivého tajemna, jakéhosi odporu. Světci měli vidění pekla. Např. Tere-zie z Avily ve své autobiografii vy-práví: **"Jednou, během modlitby, jsem byla náhle s tělem i duší přenesena do pekla... Tělesná muka se nemohou rovnat dušev-ním... Nikdy bych nemohla nalézt dostatečně silný výraz pro před-stavu vnitřního plamene a zoufal-ství, jež jsou částí těch nejbolest-nějších pekelných muk... Vše, co je možno říci o útrapách a roz-ličných mukách, které způsobují démoni zavrženým, není ničím ve srovnání s tím, co je pravou sku-tečností..."** Rovněž, později, měla blah. Josefa Menendez takové vi-dění, také děti z Fatimy 13. července 1917: **"Tento pohled trval oka-mžik a my musíme poděkovat své dobré**

nebeské Matce za to, že nás předem připravila slibem, že nás vezme do nebe. Jinak si myslím, že bychom umřeli strachem a hrůzou." Paní doporučila (její doporučení platí stále) **přidávat po každém desátku růžence:**

"Ó Ježíši, uchráň nás pekel-ného ohně, přiveď do nebe všech-ny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují."

Každý by měl uposlechnout vý-zvu sv. Judy: "S důvěrou očekávejte milosrdenství našeho Pána Ježíše Krista pro život věčný. Mějte soucit s těmi, kdo váhají."

N.B. Nezaměňujte "podsvětí"s "p e k l e m ". Ve "Vě ř í m v Boha" říká-me "sestoupil do pekel": zde se jed-ná o místě přebývání mrtvých, kteří žili v očekávání vykoupení. Vstup do nového života nebyl pro ně ještě ote-vřen, dokud toho nedosáhl Kristus Spasitel svou smrtí.

František Mrtvý

Jaroslav Olšava

ODMĚNA RODIČŮM

U sv. Lukáše v kapitole 9. čteme verš - Ježíš vzal dítě, postavil je ve-dle sebe a řekl apoštolům: "Kdo přijme toto dítě ve jménu mém, mne přijímá a kdo přijímá mne, přijímá Toho, který mě poslal."

Dříve, dokud sobecký materialis-mus ještě nepokazil manželství a rodiny, bylo dítě považováno za Boží požehnání. Toto přesvědčení bohu-žel nyní ustoupilo do světa babiček a praotců a dítě se stalo předmětem plánování, kalkulaček a propočtů. Když se začíná hlásit v nevhodnou dobu, bývá prostě vymazáno. Kdyby se tohle dělalo v minulosti, byli by-chom ochuzeni o geniálně nadané jedince, o umělce a tvůrce v rozma-nité lidské činnosti.

Zpovzdálí jsem znal jednu kře-st'anskou rodinu, věrně katolickou, která přijala z rukou Božích víc jak tučet dětí. Za toto pokorné plnění vůle Nejvyššího dostalo se dětem mimořádných talentů a nadání jako málokteré rodině. Jako neroste na poli obilí bez vláhy a slunečního tepla, ani dary nebes bez píle a Boží milosti nemohou se úspěšně vyvíjet. Bývala to vpravdě jedinečná podíva-ná, když dospělí synové a dcery oné rodiny spěchali do našeho kostela na nedělní bohoslužby. Skupinka dívek se světlými šátky na hlavě a zase hoši, prostě a vkusně oblečení, statečně si to šlapali pět kilometrů k nám a zase tolik nazpět. Šli mlčenliví, jak se sluší na děti Boží, které putují před oltář Páně. Bylo to pro nás příkladné a povzbudivé. Společně s ostatními farníky šli si v předklonu pro Chléb andělský. Potom není divu, že tak posvěcení a posílení mohli nejdříve v malé cha-loupce a později ve vilce, postavené za pomoci přátel, rozvíjet mimořá-d-né dary shůry. Otec rodiny, skrom-ný gymnazijní profesor, brzo pověsil tohle povolání na hřebík a věnoval se vyučování vlastních dětí, překla-datelství a vydavatelství. Dnešní ge-neraci by nad tím zůstal stát rozum a nedovedli by pochopit, jak tohle společenství vůbec mohlo existovat. Nejenom to, ale jak se hlava rodiny s několika nadšenými spolupracov-níky mohli pustit do tak riskant-ního podniku, jako je vydávání spi-sů a knih mimořádné hodnoty a krásy. Každé dílko samo o sobě bylo perlou. Zatímco dnes některé rodiny nevědí co dělat nudou, v té rodině všichni tvořili. Neznám rodinné spo-lečenství, kde by žilo pohromadě to-lik umělců. Hudebníci, malíři, dře-vorytci, sochaři, řezbáři, betlémáři, spisovatelé, básníci a překladatelé, všichni pilní, svědomití, pro věc za-nícení, nenápadní a skromní. Je to ojedinělý jev a pro dobré katolické rodiny radostné zjištění, že víra a obětavost rodičů byla v dětech tak bohatě odměněna.

Dům Floriánových dýchal téměř posvátností. Tam doslova platilo, že host do domu je Bůh do domu. Dnešní počtáři se všichni přepočít-tají. Není nikdy dobře říkat Pánu Bohu: ne. Rodiče této nadmíru vzác-né rodiny říkali Pánu vždy ochotně: ano. A Bůh prokázal jim a dětem velkou milost. Ozvěna Floriánova Dobrého díla působí blahodárně dodnes a bude uchvacovat milovní-ky krásy navždy. Opravdu, stále se plní slova Písma, že pokorným a jenom jim, Bůh dává milost.

M A L Ý S L O V N Í K " N O V Ě H O V Ě K U "

Na tomto místě budeme systema-ticky vysvětlovat obsah některých pojmů, s nimiž můžete přijít do sty-ku v rámci propagace hnutí Nového věku (New Age), které se na plno rozběhlo i v našich sdělovacích pro-středcích. Slova označená v textu */ budou v tomto slovníku postupně vysvětlena.

TEOSOFIE

(z řeckého theos = bůh, sofia = moudrost) boží moudrost pseudoná-boženské okultní hnutí, které vznik-lo na půdě amerického */spiritismu v roce 1875. Zakladatelkou je Hele-na Blavatská (1831-1891), spiritis-tické

médium, která svůj spiritistický kroužek "Miracle Club" v New Yorku přejmenovala na Teosofickou společnost. Během pobytu v Indii a na Ceylonu se připojila k buddhis-mu. Ve vidění k ní údajně promluvil Mistr, který ji poučil o Velkém bílém bratrství Mistrů, kteří duchovními energiemi řídí vesmír. Když ji křesťanští misionáři usvědčili z podvodných manipulací, vrátila se do Londýna.

V "Klíči k teosofii" vyjádřila tři cíle tohoto hnutí: 1) vytvořit nad-konfesní bratrství všech lidí, 2) studovat východní náboženství, 3) studovat okultismus. Všechna náboženství jsou podle těchto názorů rovnocenná a vedou ke stejnému cíli. Kristus je jen jedním z velkých Mistrů a je možno jej přiřadit do systému jako Lorda */Maitreyu. Teosofie je podle Blavatské moudrost, kterou mají bohové, přičemž bohové jsou lidé, kteří se propracovali k této moudrosti. Hnutí silně ovlivnilo vznik */antroposofie a je dodnes velmi živé v nejrůznějších centrech a školách (Arkánská škola, Lucis Trust a další). Je jednou z myšlenkových základů hnutí */New Age.

Z Á J E M C Ů M

O S O U T Ě Ž S F A D O S V A Z E

o hodnotné ceny (1. cena letenka do Svaté země), kteří nemají některé z čísel SVĚTLA se soutěžním kupónem, si mohou objednat celé roční (nebo půlroční) před-platné !!! SVĚTLO jim zašle-me od prvního čísla II. roční-ku.

Tímto způsobem zároveň od-povídáme na dotazy těch čtenářů, kteří se o SVĚTLE dověděli až v průběhu letoš-ního ledna a mají zájem se soutěže též zúčastnit.